

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Introductie dossier

AUGUSTUS 2021

Ministerie van SZW

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Introductie SZW	2
Secretaris-Generaal (SG)	3
Directie Financieel Economische Zaken (FEZ)	4
Directie Wetgeving, Bestuurlijke en Juridische Aangelegenheden (WBJA)	6
Directie Communicatie (C)	8
Plaatsvervangend secretaris-generaal (pSG)	10
Directie Bestuursondersteuning (BO)	11
Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP)	13
CIO-office en Integrale Veiligheid (CIV)	15
Directie Dienstverlening, Samenwerkingsverbanden en Uitvoering (DSU)	17
Rijksschoonmaakorganisatie (RSO)	20
Directeur-generaal Sociale Zekerheid en Integratie (DGSZI)	22
Werknemersregelingen (WR)	23
Samenleving en Integratie (SI)	25
Participatie en Decentrale Voorzieningen (PDV)	27
Stelsel & Volksverzekeringen (SV)	30
Budgetbeheer, Secretariaat en Begroting (BSB)	32
Directeur-generaal Werk (DGW)	33
Arbeidsmarkt en Sociaal-Economische Aangelegenheden (ASEA)	34
Arbeidsverhoudingen (AV)	36
Kinderopvang (KO)	39
Gezond en veilig werken (G&VW)	41
Internationale zaken (IZ)	43
Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (UAW)	46
Afdeling Bedrijfsvoering en Managementondersteuning (BMO) DG Werk SZW	48
Inspecteur-generaal (IG) Inspectie SZW (vanaf 1 januari 2022: Nederlandse arbeidsinspectie)	50
Analyse, Programmering en Strategie (APS)	52
Directie Opsporing	53
Directie Toezicht	54
Directie Mensen & Middelen (M&M)	56
Organogram	57
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)	59
Missie, visie en kerntaken	59
UWV Raad van Bestuur:	62
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	64

Introductie SZW

Het introductiedossier voor nieuwe bewindspersonen beschrijft alle onderdelen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op hoofdlijnen. De kerntaken en organisatieopbouw van directies en onderdelen staan centraal. Daarnaast beschrijft het introductiedossier hoofdonderwerpen en relevante partners van directies. Ook bevat het kerninformatie over het UWV en de SVB.

Naast dit introductiedossier krijgen nieuwe bewindspersonen in hun eerste weken inhoudelijke presentaties over relevante en actuele onderwerpen, hebben zij verschillende kennismakingen en werkbezoeken en ontvangen zij een 'hoe werkt SZW-dossier' waar het gebruikt van bepaalde applicaties en interne processen worden beschreven.

Het introductiedossier is openbaar en staat op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl).

Secretaris-Generaal (SG)

Loes Mulder

De secretaris-generaal heeft de ambtelijke leiding over het ministerie. Zij geeft rechtstreeks leiding aan de directeuren-generaal, de inspecteur-generaal en aan de directeuren van de directies die rechtstreeks onder haar vallen. De secretaris-generaal is voorzitter van de Bestuursraad SZW.

De Bestuursraad (BR) is het hoogste ambtelijk overlegorgaan binnen het ministerie.

De volgende directies vallen onder haar rechtstreekse leiding:

- Directie Financieel Economische Zaken (FEZ)
- Directie Wetgeving, Bestuurlijke en Juridische Aangelegenheden (WBJA)
- Directie Communicatie (C)

Directie Financieel Economische Zaken (FEZ)

Wouter Schilperoort, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

- het ontwerpen en beheren van de begroting en het jaarverslag van SZW;
- het ondersteunen van de bewindspersonen bij Kamerdebatten over de begroting;
- het correcte verloop van de begrotingscyclus;
- de premievaststelling;
- overleg en onderhandelingen met het Ministerie van Financiën over alle financieel-economische aspecten van SZW-beleid;
- toetsen van beleidsvoorstellen op financieel-economische effecten en advisering hierover aan de bewindspersonen en alle leden van de Bestuursraad SZW;
- het maken van financieel-economische ramingen van het SZW-beleid;
- het uitvoeren van de concern-controllersrol;
- het coördineren van de planning- en controlcyclus;
- het onderhouden van de contacten met de Algemene Rekenkamer en de Auditdienst Rijk;
- het zorgen voor juiste en kwalitatief goede beleidsinformatie, beleidsevaluaties en beleidsdoorlichtingen;
- contracten met het Centraal Bureau voor de Statistiek.

FEZ bestaat uit vier afdelingen:

- Afdeling Begroting (BG); *hoofd en plv. directeur Kirsten Hüner, vervanger Wouter Bossink*
- Afdeling Kaderstelling, Control en Evaluaties (KCE); *hoofd Mark Schuitemaker, vervanger Mirjam Hagoot*
- Afdeling Voorzieningen en Uitvoering (VU); *hoofd Stefan Pasma, vervanger Michiel Sorber*
- Afdeling Verzekeringen en Werk (VW); *hoofd Judith Verheijden, vervanger Sander van der Meer*

Hoofdwerkzaamheden

FEZ maakt en beheert de begroting van SZW en verzorgt de ramingen voor alle uitgaven die SZW doet om de beleidsdoelen te realiseren. FEZ adviseert over alle financieel-economische aspecten van het SZW-beleid en bevordert de doelmatige inzet van middelen. FEZ adviseert ook over doeltreffendheid en hoe je zaken meetbaar maakt en beleid evalueert. FEZ vertegenwoordigt SZW extern bij budgettaire en financieel-economische vraagstukken, bijvoorbeeld in de onderhandelingen met Financiën. FEZ ondersteunt de bewindspersonen bij debatten in de Kamer over de begrotingsstukken.

De afdeling Begroting (BG) is verantwoordelijk voor het budgettaire totaal kader van de sociale zekerheid, de toetsing van de uitgaven aan dit kader en de advisering hierover aan de ambtelijke en politieke leiding.

Daarbij stelt de afdeling de (ontwerp)begroting op, inclusief de premiegefinancierde uitgaven die vallen onder het uitgavenplafond Sociale Zekerheid en de daarmee samenhangende integrale meerjarenramingen. Verder stelt de afdeling de beleidsbrief, de suppletore wetten en het jaarverslag op, en coördineert ze het ambtelijk overleg/onderhandelingen met het ministerie van Financiën.

FEZ voert ook de concern-controllersrol uit, waarbij de afdeling KCE de interne planning- en control-cyclus coördineert. KCE onderhoudt de contacten met en coördineert werkzaamheden voor de Algemene Rekenkamer en de Auditdienst Rijk (ADR), en toetst en adviseert over voorstellen op het terrein van de SG, pSG en IG. Voorts zorgt de afdeling voor juiste en kwalitatief goede beleidsinformatie, -evaluaties en beleidsdoorlichtingen. Hiertoe behoort ook de

verantwoordelijkheid voor de contacten met het CBS. Ook is de afdeling specialist op het gebied van financiële wet- en regelgeving.

De afdeling Voorzieningen en Uitvoering (VU) raamt, toetst en adviseert over de SZW-regelingen in het gemeentelijk SZW-domein, het re-integratiebeleid, het integratiebeleid en de uitvoering. In het gemeentelijk domein gaat het o.a. om de Participatiewet (incl. beschut werk en de banenafpraak), de Wajong, het armoedebeleid en schuldhulpverlening. Bij het integratiebeleid gaat het om inburgering en integratie.

De afdeling raamt het budget dat UWV en SVB nodig hebben voor de uitvoering van SZW-beleid, becijfert het effect van beleidswijzigingen op dat budget en adviseert de eigenaar en de opdrachtgevers bij financiële vraagstukken.

De afdeling Verzekeringen en Werk (VW) raamt, toetst en adviseert over voorstellen rond uitkeringsregelingen in het SZW-domein. Het werkkerrein omvat onder meer de werknemersverzekeringen (WW, WAO, WIA, Ziektewet e.d.), de AOW, de Anw, de kinderbijslag en de kinderopvangtoeslag. Daarnaast is de afdeling counterpart van de beleidsdirecties van DG Werk en raamt, toetst en adviseert ze over voorstellen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden.

Relevante actoren en overleggen

- Ministerie van Financiën
- Centraal Planbureau (CPB)
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)
- Sociale Verzekeringsbank (SVB)
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- Algemene Rekenkamer (AR)
- Auditdienst Rijk (ADR)
- IOFEZ (overleg FEZ-directeuren)
- Audit Committee (AC)
- Belastingdienst
- Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

Directie Wetgeving, Bestuurlijke en Juridische Aangelegenheden (WBJA)

Ankie Meijer, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

- ontwerpen van juridisch goede, doelmatige, uitvoerbare en maatschappelijk begrepen wet- en regelgeving die bijdraagt aan de doelen van het beleid van SZW;
- tijdig en helder bestuurlijk-juridisch adviseren over bestuurlijke en juridische vraagstukken en de inzet van juridische beleidsinstrumenten;
- inlevend en succesvol optreden in bezwaar-, (hoger) beroeps- en civiele procedures;
- toetsen van voorgenomen SZW-handelen, -beleid en -wetgeving aan internationaal recht en behandeling van internationaalrechtelijke procedures;
- signaleren en behandelen van wetgevende, bestuurlijk-juridische ontwikkelingen op het terrein van SZW en openbaar bestuur, in relatie tot rijksbrede ontwikkelingen.

WBJA bestaat uit de volgende afdelingen:

- Wetgeving (W); Sandra Vink, tevens plv. directeur
- Arbeidsmarkt, Bestuurlijk en Wetgeving Algemeen (ABWA); Marc Kerdijk
- Juridische Aangelegenheden - Bijstand, Bedrijfsjuridisch en Subsidies (JA-BBS); Anton Moesker
- Juridische Aangelegenheden - Sociale Verzekeringen, Internationaal en Arbeid (JA-SVIA); Michael de Vries
- Bureau Ondersteuning (BO); Harry de Werk, tevens directiesecretaris

Hoofdwerkzaamheden

Wet- en regelgeving

Het ontwerpen van wet- en regelgeving vraagt om multidisciplinaire samenwerking van beleid, wetgeving, uitvoering en communicatie waarbij het praktisch perspectief van burgers en ondernemers centraal staat. Per beleidsterrein zoekt SZW naar een rechtszekere balans tussen gebonden kaders enerzijds en de professionele ruimte in de uitvoering anderzijds. WBJA stelt wet- en regelgeving op en schrijft de artikelsgewijze toelichting. De wetgevingsjurist denkt vanuit bestuurlijk-juridische kaders en met een visie op toekomstbestendige wetgeving intensief mee over de mogelijke keuzes. Wetgeving is een belangrijk beleids- en sturingsinstrument op het terrein van arbeidsmarkt, inkomensvoorziening, sociale zekerheid, kinderopvang en integratie. Beleidsdirecties zijn tijdens een wetgevingstraject verantwoordelijk voor een open en interactief voorbereidingsproces en de stappen in de parlementaire fase. WBJA staat de bewindspersonen en beleidsmakers vakkundig ter zijde en is verantwoordelijk voor de wetgevingskwaliteit.

Bezwaar en beroep

WBJA behandelt alle bezwaar- en beroepszaken binnen SZW, behalve rechtspositionele aangelegenheden. Deze bezwaar- en beroepszaken betreffen bijvoorbeeld de door de Inspectie SZW opgelegde bestuurlijke boetes op grond van de Wet arbeid vreemdelingen, Wet minimumloon en Arbowet of zien op subsidiebeschikkingen.

Juridische aangelegenheden

WBJA adviseert over (de uitleg van) regelgeving op het terrein van SZW. Verder legt WBJA verbinding tussen kennis, ervaring uit de uitvoering, handhaving en de eigen rechtspraktijk en vertaalt deze naar ontwerpwetgeving of advies met concreet handelingsperspectief. De stapeling van kaders die bij beleidsvraagstukken samenkomen is veelzijdig. Denk hierbij aan de mix van nationale wetgeving en Europees (internationale) verplichtingen, generieke regels en specifieke sectorale wetten, algemene beginselen, grondrechten, uitvoeringspraktijken, beleidskaders, wetgevingsbeleid en bewegende jurisprudentie van nationale en Europese rechters. WBJA

adviseert bij de gedachtevorming en uitwerking van beleidsvoornemens, als ook over bedrijfsjuridische aangelegenheden zoals samenwerkingsverbanden, contracten, aanbestedingen en privacy.

Bestuurlijke advisering

WBJA adviseert de politieke- en ambtelijke top over algemene bestuurlijk juridische aangelegenheden, zoals bestuur, zelfstandige bestuursorganen, het adviesstelsel, decentralisatie, interbestuurlijke verhoudingen en over staatkundige- en Grondwet aangelegenheden. Maatschappelijk spelen diverse rechtsstatelijke thema's zoals de impact van informatietechnologie, een responsieve overheid, vertrouwen in de rechtsstaat en versterken van de publieke dienstverlening. WBJA adviseert daarover en participeert in interdepartementale overleggen waarin deze thema's in doorontwikkeling zijn.

Internationaalrechtelijke procedures

WBJA volgt internationaalrechtelijke ontwikkelingen en behandelt de door de Europese Commissie ingestelde infractieprocedures en de procedures bij het Hof van Justitie (EU), bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en bij de internationale klachtencommissies over de verenigbaarheid van het SZW-handelen met de relevante Europeesrechtelijke- en verdragsverplichtingen. Advisering over staatssteunrechtelijke en mededingingsrechtelijke vraagstukken ligt ook bij WBJA.

Open overheid

Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (straks Wet open overheid) kunnen mensen documenten bij SZW opvragen over bestuurlijke aangelegenheden, waarbij als uitgangspunt geldt dat deze openbaar zijn (ja, tenzij). WBJA coördineert binnen het departement de afhandeling van deze verzoeken en behandelt de daarmee samenhangende bezwaar- en beroepszaken. Sinds 1 juli 2021 worden onderliggende beslisnota's bij wetgeving en beleidsvorming actief openbaar gemaakt bij het publiceren van Kamerstukken.

Relevante actoren en overleggen

Behalve met de SZW-partners onderhoudt WBJA contact met diverse ministeries in het sociaal domein en organisaties die actief zijn op het terrein van bestuur, wetgeving en/of (internationaal) recht.

Niet uitputtend opgesomd zijn dat onder andere:

- **Afdeling advisering van de Raad van State** (relatiebeheer);
- **Autoriteit Persoonsgegevens** (relatiebeheer);
- **Nationale ombudsman** (relatiebeheer);
- **Landsadvocaat** (accountbeheer);
- **Centrale Juridische diensten van SVB en UWV** (netwerkbeheer);
- **Interdepartementale juridische overleggen** (strategisch netwerk);
- **Academies voor Wetgeving en Overheidsjuristen** i.v.m. het traineeprogramma en algemene opleiding van juridische professionals.

Directie Communicatie (C)

Maryse Ducheine, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

Communicatie is anno 2021 een strategisch (beleids)instrument dat helpt beleidsdoelen te realiseren én enerzijds een breed publiek en anderzijds heel specifieke doelgroepen of stakeholders te informeren over dat beleid. Daarnaast is communicatie belangrijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het beleid van het kabinet en de bewindspersonen. Uitgangspunt daarbij is dat de overheid tijdig en transparant communiceert.

Als directie Communicatie met verschillende disciplines brengen we communicatie in het hart van het beleid en vormen we een brug tussen politiek, beleid en samenleving. Daarbij hoort uitdrukkelijk ook de dialoog met de samenleving en de vertegenwoordigende partijen van onder meer werkgevers en werknemers. De directeur communicatie heeft de rol van de eerste strategisch adviseur. Naar aanleiding van het rapport van de Commissie Van Dam (over de kinderopvangtoeslag) is gekozen de signaalfunctie verder te versterken en te investeren in nieuwe disciplines als issuemanagement en online-wordvoering.

Kerntaken

- Het positioneren van prioritaire beleidsthema's van de bewindspersonen en ambtelijke top
- Het binnenhalen en analyseren van signalen van media, publiek, specifieke doelgroepen en andere stakeholders
- Het proactief adviseren en ondersteunen van de bewindspersonen op het gebied van publiciteit en externe optredens
- Het onderhouden van contacten met de media en ontwikkelen van een mediastrategie en opstellen van woordvoeringslijnen
- Het actief en reactief inzetten van social media (Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram)
- Het initiëren en managen van communicatiecampagnes en communicatietrajecten
- Het adviseren van beleidsdirecties over de wijze waarop communicatie kan bijdragen aan beleidsvorming en -implementatie
- Het beantwoorden en signaleren van complexe maatschappelijke vragen die binnenkomen via e-mail, brieven aan ministerie en bewindspersonen en via berichten op social media
- Het adviseren over en laten uitvoeren van communicatie-onderzoek en verrichten van analyses (focusgroepen voor beleidsdoelen, kernboodschappen, gedragsonderzoek)
- Het opstellen van een externe/corporate SZW-communicatiestrategie
- Het verzorgen van de interne communicatie binnen het departement

De directie Communicatie bestaat uit de volgende afdelingen:

- Afdeling Wordvoering en Publiciteit; Roger van de Wetering (plv. directeur)
- Afdeling Communicatieadvies, Mediamonitoring en Onderzoek; afdelingshoofd Noray Kaplan
- Afdeling Creatie en Publieksinformatie; afdelingshoofd Evelien Starrenburg
- Afdeling Stafbureau; valt onder de directeur, dagelijkse coördinatie en MT-adviseur: Rense Weide

Hoofdwerkzaamheden

De directie Communicatie concentreert zich op de prioritaire beleidsonderwerpen. Bewindspersonen hebben bij de directie communicatie een - multidisciplinair - team met woordvoerders, communicatieadviseurs, beeldredacteur, een social media team, onderzoekers, speechschrijvers, werkbezoekcoördinatoren, publieksvoorlichters en online specialisten. Uitgaande van twee bewindspersonen heeft elke bewindspersoon één zo'n team. Deze teams worden op

dagelijkse basis geleid door een coördinerend woordvoerder en een coördinerend communicatieadviseur.

Voor de prioritaire thema's werkt de directie in themagroepen waarin alle communicatiedisciplines vertegenwoordigd zijn en waarbij nauw wordt samengewerkt met de beleidsdirecties. Bij zowel de bewindspersoneelsteams als in de themateams is samenhang tussen korte termijn acties en lange termijn doelstellingen het uitgangspunt. Er is doorgaans veelvuldig dagelijks contact tussen de directie en de bewindspersonen.

De directie adviseert over de strategische inzet van alle communicatie-instrumenten bij de ontwikkeling en implementatie van beleid. Vaak betreft het langjarige wetgevingstrajecten. Een belangrijk doel is om signalen uit de omgeving (stakeholders, politiek, media en inwoners) gedurende het hele beleidstraject op te vangen en zo nodig om te zetten in gerichte (communicatie-)activiteiten en beleidswijzigingen. De directie doet dat door enerzijds trendmatig onderzoek en anderzijds regelmatig onderzoek op de prioritaire beleidsthema's, bijvoorbeeld via focusgroepen.

De directie Communicatie maakt ook dagelijks een mediabeeld met daarin de belangrijkste signalen uit de berichtgeving en verzorgt mediastakeholders/omgevings)analyses. Daarnaast besteedt de directie door de inzet van social media dagelijks aandacht aan de beleidsonderwerpen van het ministerie. Ieder social media-kanaal heeft eigen doelgroepen, doelen en verhalen. Met webcare volgt de directie de respons daarop vanuit de samenleving en reageert of beantwoordt vragen waar nodig.

Communicatie doet verder woordvoering, schrijft persberichten, adviseert over en begeleidt interviews, organiseert werkbezoeken, adviseert over uitnodigingen voor optredens en schrijft hiervoor speeches en spreekgeschetsen. Behalve rijksoverheid.nl is er ook een digitale newsroom: nieuwsszw.nl Ook beantwoordt Communicatie complexe vragen van inwoners, bedrijven en instellingen. Die vragen komen binnen via e-mail, op papier en/of via sociale media. De directie houdt de vragen nauwlettend bij en rapporteert intern, omdat ze een goed beeld geven van wat er leeft in de maatschappij.

Communicatie heeft tot slot in april van dit jaar de Taalbrigade in het leven geroepen. Met het instellen van dit taalteam wil de directie duidelijk taalgebruik binnen SZW actief bevorderen. De Taalbrigade ondersteunt SZW'ers redactioneel bij het schrijven van Kamerstukken en andere teksten. Ook organiseert ze kennissessies en webinars en kan ze collega's wijzen op mogelijkheden voor opleidingen en trainingen op taalgebied.

Relevante actoren en overleggen

- Parlementaire pers
- Economie-redacties landelijke titels,
- Specifieke vakbladtitels
- RTV redacties nationaal en regionaal
- Rijksoverheid.nl
- Communicatie-afdelingen sociale partners
- Communicatie-afdelingen uitvoeringsorganisaties: UWV, SVB, Belastingdienst
- Communicatie-afdelingen gemeenten, provincies, arbeidsmarktregio's
- Rijksvoorlichtingsdienst (RVD)
- Voorlichtingsraad (VoRa) > adviesraad en wekelijks overleg van DC's van departementen o.l.v. DG RVD

Plaatsvervangend secretaris-generaal (pSG)

Krista Kuipers

De SG en pSG verdelen de coördinerende taken en verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de taak van de SG-functie op het gebied van strategie, beleid, bedrijfsvoering, organisatie, ontwikkeling en andere SZW-brede programma en thema's. Tevens vervangt de pSG de SG bij haar afwezigheid.

De pSG vervult tevens de rol van eigenaar van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De zelfstandige bestuursorganen (zbo's) UWV en SVB vallen onder het ministerie van SZW.

De pSG geeft leiding aan onderstaande directies en onderdelen:

- Directie Bestuursondersteuning (BO)
- Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP)
- Directie CIO-office en Integrale Veiligheid (CIV)
- Directie Dienstverlening, Samenwerkingsverbanden en Uitvoering (DSU)
- Rijksschoonmaakorganisatie (RSO)

Directie Bestuursondersteuning (BO)

Ralf Krooshof, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Bestuursondersteuning (BO) ondersteunt de politieke en ambtelijke leiding van SZW. Ze zorgt ervoor dat de leiding zich op de juiste momenten met de juiste zaken kan bezighouden. BO draagt bij aan de kwaliteit, tijdigheid en samenhang van de besluitvorming door de leiding en organiseert departementsbrede processen.

BO bestaat uit onderstaande afdelingen/teams:

- Afdeling Bestuursadvies (BA); Ralf Krooshof (directeur); Ariën Threels (plv. directeur)
- Afdeling Kabinetszaken, Managementondersteuning en Stukkenverkeer (KMS); Cecilia de Krom (afdelingshoofd);
- Supportteam innovatie; Barbara Kits (teamleider)

Onder BA vallen het ambtelijk secretariaat van de bewindspersonen, advisering van Bestuursraadleden (Secretaris-generaal, Plaatsvervangend secretaris-generaal, Directeuren-generaal en de Inspecteur-generaal), secretariaten, bewindspersonen staf (BWP-staf), Bestuursraad SZW, managementteams Bestuursraadleden, parlementair verkeer, verkeer met (Rijks-)ministerraad, projecten en departementsbrede processen en de controlfunctie van pSG- en SG-domeinen. BA zorgt verder voor de crisisbeheersing van SZW door middel van een Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (DCC-SZW) dat bij BO ondergebracht is. Hoofd van het DCC is de directeur BO.

KMS is verantwoordelijk voor de managementondersteuning van de politieke en ambtelijke leiding, het stukkenverkeer (inclusief de digitale balie), stafzaken, bedrijfsvoering en kabinetszaken. Onder KMS valt ook de kamerbewaring en protocolactiviteiten (waaronder evenementen, onderscheidingen, predicaten en rouwprotocol).

Tot slot is het Supportteam Innovatie ook onderdeel van de directie BO. De doelen van het Supportteam Innovatie zijn SZW'ers (1) verbinden met nieuwe perspectieven en innovatieve werkwijzen en (2) coachen op optimale toepassing hiervan bij beleidsopgaven en maatschappelijke ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat innovatie bijdraagt aan meer inhoudelijke slagkracht, effectievere processen en, ten dienste daarvan, cultuurverandering binnen SZW.

Hoofdwerkzaamheden

De belangrijkste werkzaamheden en werkwijzen van de directie Bestuursondersteuning zijn de volgende. De directie:

- zorgt voor een goede, betrouwbare ondersteuning van de ambtelijke en politieke leiding;
- levert een bijdrage aan goede, integrale en tijdige politieke en bestuurlijke besluitvorming, ook in geval van crises en incidenten;
- levert een bijdrage aan de samenhang en verbinding tussen de verschillende onderdelen van SZW, en staat daarbij ten dienste van de SZW-organisatie als geheel;
- neemt geen taken over, maar is erop gericht dat de organisatieonderdelen zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de kwaliteit en tijdigheid van stukken;
- is voor alle betrokkenen transparant in haar advisering;
- brengt in de advisering desgevraagd zo vroeg mogelijk in het proces expertise in en intervenueert later in het proces alleen als dat nodig is;
- kan flexibel inspelen op behoeften van de ambtelijke en politieke leiding en op nieuwe ontwikkelingen;
- is binnen SZW gezaghebbend als het gaat om expertise over het verloop van politiek-bestuurlijke besluitvormingsprocessen, zoals een formatie of de voorbereiding van een MR;

- is een organisatie waar mensen zich kunnen ontwikkelen en met plezier werken.

Parlement en Ministerraad

- BO organiseert en bewaakt de voortgang van parlementaire zaken en ondersteunt de bewindspersonen in het verkeer met de ministerraad en het parlement.

Advisering bewindspersonen en ambtelijke leiding

- Alle stukken aan bewindspersonen en Bestuursraadleden gaan via Digidoc (het systeem dat voor de stukkenstroom wordt gebruikt) langs de bestuursadviseurs. Die toetsen nota's en andere stukken vooral op politieke, bestuurlijke en communicatieve aspecten. Daarbij kijken ze naar de mate van afstemming en samenwerking en de inbreng van stafdirecties.
- BO is verantwoordelijk voor de organisatie en secretariaatsvoering van de wekelijkse overleggen van de ambtelijke en politieke leiding, zoals de ministerstaf, staf Ministerraad, beleidsoverleg en Bestuursraadoverleggen.
- BO bereidt werkbezoeken van de ambtelijke leiding (voornamelijk de SG) voor.
- BO draagt bij aan de reflectie op ontwikkelingen op de middellange en langere termijn en ondersteunt de leiding in het anticiperen op (mogelijk) belangrijke politieke ontwikkelingen op de kortere termijn.

Coördinerende rol

- BO bevordert de samenwerking binnen het departement, legt verbindingen en ondersteunt de leiding om te sturen op samenhang. Daarbij bevordert BO de gelijkwaardigheid van beleid, uitvoering en toezicht.
- BO stimuleert de rolvastheid in de aansturing van het departement door de leiding te ondersteunen om taken en verantwoordelijkheden helder te beleggen.
- BO zorgt ervoor dat stukken tijdig en op het juiste moment bij de ambtelijke en politieke top terecht komen.

Dagelijkse ondersteuning bewindspersonen:

- BO biedt ambtelijke en politieke ondersteuning aan bewindspersonen, door respectievelijke de ambtelijk secretarissen en de politieke assistenten (die bewindspersonen zelf 'meenemen', maar formeel bij BO zijn ondergebracht).
- Verder zorgt BO voor de dagelijkse secretariële ondersteuning en ontvangt, begeleidt en verzorgt de directie bezoekers van de bewindspersonen.

Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP)

Bamba Konté, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) verzorgt als centrale stafdirectie de ondersteuning van SZW op de terreinen personeel en organisatie, ICT, documentaire informatievoorziening, inkoop, facilitaire zaken en huisvesting (UWV en SVB doen dit zelf).

OBP maakt deel uit van de interdepartementale Bedrijfsvoeringsfunctie. De overige uitvoerende taken zijn grotendeels, conform rijksbreed beleid, ondergebracht bij de rijksbrede service center organisaties (SSO's) zoals het Rijksvastgoedbedrijf, de Haagse Inkoop samenwerking, FMHaaglanden en SSC-ICT.

De directie OBP maakt goed werken en ontwikkelen binnen SZW mogelijk. OBP werkt aan een professionele en inclusieve werkomgeving waarin iedere SZW'er gezond en prettig kan werken, kan leren en zich kan ontwikkelen.

OBP stimuleert daarnaast de beleidsdoelen van SZW (bijvoorbeeld de bevordering van participatie van arbeidsbeperkten bij andere departementen en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen). Samen met beleidsdirecties zet de directie zich in om dit soort zaken binnen de Rijksdienst op de agenda te krijgen.

Hoofdwerkzaamheden

OBP bestaat uit vier afdelingen:

- Afdeling Fysieke en Digitale Werkomgeving (Marcel van Grieken)
- Afdeling Ondersteuning, Beheer en Evenementen (Inge Kuijlaars)
- Afdeling Human Resource Management (Johan-Willem van Dijk)
- Afdeling Strategieontwikkeling, Control en Informatie (Johan de Zoete)

De belangrijkste ontwikkelingen voor OBP op dit moment zijn:

- De coronacrisis heeft de nodige impact gehad op de bedrijfsvoering van zowel SZW als de Rijksoverheid als geheel. Het merendeel van de medewerkers heeft tot voorkort thuisgewerkt. Rijksbreed is voor de middellange termijn een visie ontwikkeld voor grenzeloos hybride werken: Rijksdienst 2022. Hiermee werken we toe naar een nieuwe balans tussen het werken thuis, op locatie en op kantoor.
- OBP heeft voorbereidingen getroffen om hybride vormen van werken binnen SZW mogelijk te maken. Hiervoor is het programma hybride werken opgericht. Vanaf 28 juni geldt dat voor de panden in Den Haag, De Resident en de Hoftoren, 35% van het aantal werkplekken beschikbaar wordt gesteld. Directies bepalen vooraf de verdeling wie wanneer naar kantoor komt. Spreiding over de week wordt toegepast om de capaciteit van de gebouwen zo optimaal mogelijk te benutten. SZW bleek tijdens de periode van het massaal thuiswerken zeer wendbaar en wist ook in de bedrijfsvoering effectief te anticiperen. Het thuiswerken heeft gezorgd voor een nieuwe manier van werken, waarbij de medewerkers hun flexibiliteit tonen en OBP en de verschillende SSO's in een heel kort tijdsbestek zaken op ICT, huisvesting en HRM-gebied geregeld hebben. Daardoor konden en kunnen SZW'ers productief blijven en gezond en veilig werken.
- De gevolgen van de kinderopvangtoeslagaffaire voor betrokkenen zijn groot. Het rapport 'Ongekend onrecht' en de kabinetsreactie daarop hebben veel losgemaakt. De kabinetsreactie heeft voor SZW ook bredere, praktische consequenties zoals het opgestarte programma 'ambtelijk vakmanschap' (over cultuur, werkwijze en verantwoording, in verbinding met de

samenleving) en het op orde krijgen van de informatiehuishouding (project Enigma), waaraan OBP een bijdrage levert.

Relevante actoren en overleggen

- Ministerie van VWS – pandgebonden zaken vanwege gedeelde huisvesting in De Resident (het gebouw waar zowel SZW als VWS huisvesten).
- SSO's: Rijksvastgoedbedrijf, Haagse Inkoop samenwerking, Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk, Rijksschoonmaakorganisatie, FMHaaglanden en SSC-ICT.
- Ministeries van VWS, BZK, OCW en FIN – samenwerkingsverbanden op het gebied van financiële dienstverlening (Financieel Dienstencentrum) en leren & ontwikkelen (Leer- en Ontwikkelplein).
- Secretarissen-Generaal Overleg (SGO) en Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijksdienst (ICBR) - het SGO is het ambtelijk voorportaal voor onderwerpen op het terrein van de rijksbrede bedrijfsvoering die ter besluitvorming aan de Ministerraad worden voorgelegd. De ICBR ondersteunt het SGO hierbij en kan ook zelf besluiten nemen over onderwerpen op het gebied van de rijksbrede bedrijfsvoering voor zover besluitvorming door SGO en/of MR niet noodzakelijk is. Onder de ICBR vallen:
  - De ICOP voor organisatie en personeelsbeleid;
  - Het CIO beraad voor informatiseringsbeleid;
  - De ICIA voor inkopen en aanbesteden;
  - De ICHF voor huisvesting en facilitaire zaken;
  - De BVA beraad voor de integrale beveiliging rijk.
- Regiegroep Organisatie & Bedrijfsvoering (ROB) – Klankbord binnen SZW voor belangrijke strategische keuzes in het kader van rijksbrede organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering. Ook zet de ROB acties in de organisatie uit, en volgt en bewaakt die. Tot slot adviseert de ROB de Bestuursraad SZW op het terrein van organisatie en ontwikkeling.
- Bestuursraad SZW – iedere 6 weken staan de bedrijfsvoeringsonderwerpen op de agenda.

CIO-office en Integrale Veiligheid (CIV)

Nienke Weegink, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie CIO-office en Integrale Veiligheid werkt aan een veilige, betrouwbare en moderne Informatievoorziening/ICT voor SZW. Vanuit een onafhankelijke en toezichthoudende rol adviseert en oordeelt ze over de IV-component bij beleid en projecten. De directeur van de directie CIV is tevens CIO (Chief Information Officer) SZW. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor integrale veiligheid en privacybescherming binnen SZW.

De directie bestaat uit twee teams:

- Team CIO-office
- Team Veiligheid en Privacy.

Voor beide domeinen geldt dat er een directe lijn is naar de leden van de Bestuursraad.

Team CIO-office

Het team CIO-office stelt voor het kerndepartement de kaders op voor informatievoorziening/ICT en ziet toe op de naleving. Daarnaast adviseert het CIO-office vanuit de taak van portfoliomanagement over ICT-projecten en beheert het team het centrale ICT-budget voor het kerndepartement, inclusief de Inspectie SZW. Ook ziet het CIO-office actief toe op en adviseert directeuren binnen het kerndepartement over de slaagkans van de beleidstrajecten met een groot ICT-component en de uitvoering van grote ICT-projecten door UWV en SVB.

Team Veiligheid en Privacy

Het team Veiligheid en Privacy zorgt voor een veilig SZW door toezicht, advisering, stimuleren van de bewustwording en ondersteuning op de domeinen integrale veiligheid, informatiebeveiliging, cyber security, integriteit, bescherming van persoonsgegevens en het departementale calamiteitenteam. De Beveiligingsautoriteit (BVA) is tevens teamleider van dit team. Daarnaast maken o.a. de Chief Information Security Officer (CISO), en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) onderdeel uit van dit team.

Hoofdwerkzaamheden

Advisering en rapportage hoogrisicoprojecten en BIT-toetsen aan Bestuursraad en bewindslieden

Elk jaar legt CIV aan de Bestuursraad voor welke projecten als 'hoogrisicoproject' worden beschouwd. Enkele actuele projecten zijn Vereenvoudiging beslagvrije voet, EESSI, Veranderopgave Inburgering en STAP. Voor bijna alle hoogrisicoprojecten vraagt CIV toetsing aan bij het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT, voorheen BIT). De aanvraag hiervoor verloopt formeel via de bewindspersoon SZW. Elke vier maanden verschijnt een rapportage over de voortgang van de hoogrisicoprojecten. Deze wordt geagendeerd in de Bestuursraad, ter informatie gedeeld en door de CIO en de pSG mondeling toegelicht aan de bewindslieden.

Integrale veiligheid en integriteit

CIV is verantwoordelijk voor de fysieke beveiliging, de beveiliging van de bewindspersonen en personele beveiliging, onder meer door het laten aanwijzen van vertrouwensfuncties en laten uitvoeren van veiligheidsonderzoeken door de AIVD voor aangewezen medewerkers van SZW. Daarnaast voert het team in opdracht van het bevoegd gezag interne onderzoeken uit naar (mogelijke) integriteitschendingen. Team Veiligheid en Privacy treedt op als intern toezichthouder

en werkt kaderstellend voor de gebieden integrale veiligheid, informatiebeveiliging (waaronder cyber security) en privacy (waaronder compliance met de AVG) binnen SZW.

Informatiebeleidsvisie en Meerjaren IV agenda (MIVA)

De informatiebeleidsvisie is een richtinggevend document voor SZW, UWV en SVB. Concretisering van dit stuk voor SZW is terug te vinden in de Meerjaren IV Agenda (MIVA).

Bewustwording en advies

Via geplande activiteiten en campagnes werkt CIV aan meer bewustzijn binnen SZW van kwetsbaarheden op het gebied van integrale beveiliging. Naast algemene voorlichting kan dit bestaan uit testen van de fysieke beveiliging, testen van de digitale veiligheid en maatwerkadvies bij concrete dreiging.

Relevante actoren en overleggen

De CIO adviseert rechtstreeks aan de secretaris-generaal, de plaatsvervangend secretaris-generaal, de inspecteur-generaal en de directeuren-generaal over informatievoorziening en ICT in brede zin en neemt deel aan de Bestuursraad als er IV/ICT onderwerpen op de agenda staan.

Andere relevante actoren en overleggen:

- Gezamenlijke Bestuursraad SZW, SVB, UWV voor de bespreking van hoogrisicorapportage en CIO-oordelen;
- Strategisch IV-beraad met van elk werkveld een directeur: klankbord voor de koers op ICT en implementatie Meerjaren IV Agenda van SZW en de ontwikkelingen die van buiten op SZW afkomen;
- Overleg CIO's sociaal domein onder voorzitterschap van de pSG met CIO's SZW, UWV en SVB en inspectie SZW;
- Ministerie BZK/CIO-Rijk (centrale uitvragen, bijvoorbeeld op het gebied van standaarden, CVIN);
- Deelname aan diverse interdepartementale overleggen, zoals CIO-Beraad, CISO-raad en BVA-beraad;
- SZW - VWS: integrale veiligheid gedeelde huisvesting in de Resident.
- NCTV, Nationale Politie en AIVD: Informatieoverdracht en overleg maatregelen in het kader van beveiliging bewindspersonen, openbare orde en andere relevante concrete dreigingsinformatie.

Directie Dienstverlening, Samenwerkingsverbanden en Uitvoering (DSU)

Wilbert van de Griendt, Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

DSU is dé dienstverleningsdirectie van SZW en voert als opdrachtnemer diensten, opdrachten en regelingen uit voor inmiddels zes departementen. DSU werkt volgens het SGO-model: Ieder DSU-onderdeel heeft zijn eigenstandige taak en kent voor alle grote opdrachten eigenstandige opdrachtgeversberaden. De pSG is eigenaar van DSU. De directeur DSU krijgt ondersteuning van de stafafdeling Sturing, Verantwoording en Control, die verantwoordelijk is voor waar de coördinatie van DSU-brede taken als planning en control (P&C), sturing/governance en bedrijfsvoering.

DSU ontwikkelt zich door als professionele, innovatieve en efficiënte dienstverlener, die flexibel kan inspelen op wensen, prioriteiten en nieuwe ontwikkelingen bij opdrachtgevers. Mede daardoor heeft DSU recent een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering van de coronasteunmaatregelen, zoals de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Zorgbonus. Het aantal medewerkers van DSU groeit mee met de opdrachtenportefeuille en bedraagt per april 2021 $\pm$ 275 medewerkers vaste formatie plus nog een flexibele schil van tijdelijke medewerkers.

De directie DSU bestaat naast SVC uit de volgende drie werkeenheden:

- Uitvoering van Beleid (UVB)
- Financieel Dienstencentrum (FDC)
- Leer-en Ontwikkelplein (LO-Plein)

Hoofdwerkzaamheden

UVB

Uitvoering Van Beleid (UVB) ondersteunt als uitvoeringsexpert binnen het sociaal domein beleidsdirecties bij het ontwikkelen, opzetten en uitvoeren van complexe opdrachten met politiek-bestuurlijke gevoeligheid, vooral op het terrein van werk, inkomen en migratie. UVB voert nationale en Europese regelingen en andere opdrachten uit voor met name het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), maar ook voor het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV).

UVB is de nationale Managementautoriteit voor de uitvoering van de sociale subsidies van de EU, in het bijzonder het Europees Sociaal Fonds (ESF). Het ESF is het belangrijkste Europese instrument voor het bestrijden van armoede en ondersteunen van werkgelegenheid. In Nederland wordt het ESF vooral ingezet op arbeidstoeileiding van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het ESF vormt voor gemeenten een substantiële aanvulling op het Participatiewetbudget.

UVB heeft daarnaast in 2020 een sleutelrol gekregen bij de ontwikkeling en uitvoering van het corona-steunpakket. UVB voert in nauwe samenwerking met o.a. het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) de NOW uit door voor grote groepen werkgevers het percentage omzetverlies te berekenen, waarop de steunverlening wordt gebaseerd. Samen met het UWV neemt UVB vragen van werkgevers in behandeling. Ook voert UVB de regeling NL leert door en de Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (vanuit het Pensioenakkoord) uit.

FDC

Het FDC is een interdepartementaal samenwerkingsverband, dat de financiële administratie verzorgt voor de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Financiën (FIN), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Tevens voert het FDC het beheer uit van het financiële systeem. Het Opdrachtgevers-Opdrachtnemersberaad (OGON), dat bestaat uit de directeuren FEZ (Financieel Economische Zaken) van de vijf deelnemende departementen, bestuurt het FDC. Het (uitvoerend) eigenaarschap van het FDC is namens de departementen formeel belegd bij het ministerie van SZW. Als gevolg van de coronapandemie kent het FDC directe betrokkenheid bij o.m. de uitvoering van een reeks van steunmaatregelen in het sociaaleconomische domein, zoals de NOW-pakketten, (spoed)betalingen, de zorgbonus, coronavoorzieningen voor de amateursport en ondersteuningsmaatregelen voor het onderwijs.

LO-Plein

Het LO-Plein is het Expertisecentrum voor Leren en ontwikkelen voor OCW, SZW en VWS. De leer- en ontwikkelinterventies zijn afgestemd op de politieke opdrachten en de strategische doelen van de drie ministeries, evenals op de meerjarige personeelsplannen. Het LO-Plein biedt gemeenschappelijke leerprogramma's, trainingen en workshops aan en maakt het mogelijk dat medewerkers van de drie ministeries steeds meer op verschillende manieren tijdens het werk leren aan de hand van complexe vraagstukken. Alle leeractiviteiten zijn plaats- en tijdonafhankelijk te volgen. Het LO-plein werkt met de volgende leerthema's: grenzeloos en innovatief samenwerken, vitaliteit, leiderschap, diversiteit en inclusie. De leeractiviteiten zijn te vinden in het "Opleidingspaspoort".

Relevante actoren en overleggen

- Directeuren Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) en hoofden Personeel en Organisatie (P&O) van OCW, VWS en SZW (LO-Plein);
- Directeuren FEZ van OCW, VWS, SZW, Financiën en BZK (FDC);
- Ministerie van Financiën, Directoraat-Generaal (DG) Rijksbegroting (FDC);
- De Auditdienst Rijk, de Algemene Rekenkamer en de Belastingdienst (FDC, UVB);
- De Europese Commissie: DG Employment, DG Regio en diverse overleggrems (UVB)
- Management Autoriteiten van de EU-lidstaten en nationale Toezichtcomités voor de Europese programma's met o.a. sociale partners en gemeenten (UVB);
- Beleids- en stafdirecties van OCW, VWS, SZW, Financiën, BZK en JenV (DSU-breed);
- Ministerie van Financiën/Auditdienst Rijk als Auditautoriteit en het ministerie van EZK als Certificeringsautoriteit voor de Europese fondsen (Europees Sociaal Fonds, Europese Migratie- en Veiligheidsfondsen, Europees Fonds voor de Meest Behoeftigen, Europees Globaliseringsfonds en Joint Transition Fund) (UVB);
- Intermediairs en belangenverenigingen, zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Midden en Kleinbedrijf (MKB)-Nederland, Verbond van Nederlandse Ondernemingen- Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (VNO-NCW), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) en Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV), Stichting van de Arbeid, Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs (UVB);
- Arbeidsmarktregio's, gemeenten, bedrijven en sociale fondsen (UVB);
- Loonbaanadviseurs, opleidingsinstellingen, Opleiding en Ontwikkelingsfondsen (UVB);
- Kinderopvanginstellingen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (UVB);
- UWV, Belastingdienst, Inspectie SZW, Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants (NBA) en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) (UVB).

Regeling/Subsidie DSU	Omvang budget	Opdracht gever	Omschrijving
Europees Sociaal fonds (ESF 2014-2020) en ESF+ (2021-2027)	€ 510 mlj € 413 mlj	PDV	Het belangrijkste Europese middel om werkgelegenheid te ondersteunen, mensen aan werk te helpen en te zorgen voor eerlijke arbeidskansen.
Europees Fonds voor de Meest Behoeftigen (EFMB)	€ 4,6 mlj	PDV	EFMB versterkt de sociale samenhang door te trachten armoede onder de meest behoeftigen terug te dringen en bij te dragen aan de sociale inclusie van deze groep.
ESF Next Generation, waaronder REACT EU	In 2021: € 220 mlj 2022: nnb	PDV	Aanvullende crismiddelen onder het lopende ESF programma 2014-2020. Als reactie van de EU op de Covid-19 pandemie is een omvangrijk herstellpakket
Europees Fonds voor aanpassing v.d. Globalisering (EGF)	€ 150 mlj voor gehele EU	WR	Noodfonds incidentele ondersteuning van lidstaten voor ingrijpend massaontslag als gevolg van globalisering.
Europese Migratie- en Veiligheidsfondsen (EMVF) 2014-2020	AMIF: € 194,5 mlj ISF Grenzen: € 49 ISF Politie: € 33,9	Min JenV	De EMVF bestaan uit het Asiel, Migratie en Integratiefonds en het fonds voor de Interne Veiligheid.
Tegemoetkoming kolencentrale /Westhavenarrangement	€ 1 mlj	WR	Tegemoetkoming is voor werknemers die als gevolg van de sluiting van de Hemwegcentrale hun baan kwijtraken en daardoor inkomensverlies lijden.
Stimuleringsregeling leercultuur in het MKB (SLIM)	€ 48 mlj p.j.	AV	Subsidie voor individuele mkb-ondernemingen, samenwerkingsverbanden in het mkb en grootbedrijven uit de sectoren landbouw, horeca en recreatie, ter ondersteuning van initiatieven gericht op leren en ontwikkelen.
Migratie en veiligheidsfondsen 2021-2027	AMIF: € 200 mlj ISF Grenzen: € 50 ISF Politie: € 37	Min JenV	De EMVF bestaan uit het Asiel, Migratie en Integratiefonds en het fonds voor de Interne Veiligheid.
Maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden (MDIEU)	€ 964 mlj	AV	Met de maatwerkregeling MDIEU vult het kabinet een van de afspraken in uit het pensioenakkoord (2019) met de sociale partners, namelijk dat zoveel mogelijk mensen straks gezond werkend hun pensioen kunnen bereiken door te investeren in duurzame inzetbaarheid
NL leert door – Online scholing	€ 34 mlj	AV	Tijdelijke regeling waar opleiders subsidie kunnen aanvragen voor het (verder) ontwikkelen van kennis en vaardigheden van deelnemers, door het kosteloos online scholingstrajecten aan te bieden die kunnen bijdragen aan het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt.
NL leert door – Sectoraal Maatwerk	€ 70 mlj	AV	Tijdelijke regeling om binnen desbetreffende sector(en) ondersteuning te bieden voor het behouden van werk en het vinden van ander werk.
NL leert door – Ontwikkeladviezen	€ 49 mlj	AV	Met deze tijdelijke regeling kunnen werkenden, waaronder flexwerkers en zelfstandig ondernemers, én niet werkenden met hulp van een loopbaanadviseur zich aanmelden voor een ontwikkeladviestraject.
Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)	€ 23.467 mlj	WR	Vergoeding van deel loonkosten voor bedrijven met ten minste 20% verwacht omzetverlies door de Corona-crisis. Gezamenlijke uitvoering met UWV, waarbij UVB zich concentreert op de controles van het omzetverlies
Tijdelijke subsidieregeling Bes(t)4kids	\$ 6,8 mln	KO	Ter ondersteuning om te komen tot een stelsel voor kwalitatief goede, veilige en betaalbare kinderopvang en buitenschoolse voorzieningen in Caribisch Nederland.

Rijksschoonmaakorganisatie (RSO)

Martin Meijer, Directeur

Het kabinet-Rutte II heeft in 2014 besloten om de schoonmaakdiensten op de rijksoverheidsgebouwen in eigen beheer te laten uitvoeren. Daarmee gaf het kabinet invulling aan de ambitie om de Rijksoverheid het goede voorbeeld te laten geven door de laagste loonschalen open te stellen en ervoor te zorgen dat het Rijk werkenden aan de onderkant van de arbeidsmarkt weer zelf in dienst kan nemen. Daarbij horen gezonde arbeidsomstandigheden, goede arbeidsvoorwaarden, perspectief op baanzekerheid en ontwikkelingskansen. Met dit besluit is duidelijk gemaakt dat de schoonmakers, net zozeer als andere rijksmedewerkers, een belangrijke bijdrage leveren aan het functioneren van de Rijksoverheid en erbij horen. De Tweede Kamer heeft deze beslissing onderschreven. Naast schoonmaakmedewerkers gaat het binnen het Rijk ook om de beveiliging en post- en koeriersdiensten.

Op 1 januari 2016 is de RSO van start gegaan. In de afgelopen periode is de RSO uitgegroeid tot de schoonmaakdienstverlener van en voor het Rijk. Eind 2020 waren er circa 1600 mensen in dienst, die voor 23 opdrachtgevers schoonmaakten op circa 575 locaties. De ervaringen met de RSO zijn positief: de opdrachtgevende Rijksorganisaties waarderen de kwaliteit van de schoonmaak. De schoonmaakmedewerkers zijn enthousiast met het Rijk als werkgever. Ook investeert de RSO in de ontwikkeling van de medewerkers (taal en vakmanschap) en in hun duurzame inzetbaarheid. De RSO realiseert daarnaast voor het Rijk en samen met Rijkscollega's een groot aantal participatiebanen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Eind 2020 is de transitieperiode afgerond en waren alle departementen aangesloten bij de RSO. Het ministerie van Defensie is in 2018 met vijf kantoorlocaties aangesloten. Vanwege de specifieke kenmerken is voor de rest van het 'areaal' van Defensie een nadere analyse afgerond in 2020. Ambtelijk overleg tussen SZW en Defensie over deze areaalanalyse heeft tot de gemeenschappelijke conclusie geleid dat politieke besluitvorming gewenst was. Dit heeft geleid tot het besluit dat SZW en Defensie in 2024 opnieuw samen nagaan of het overige areaal van Defensie aansluit op de schoonmaakdienstverlening van de RSO.

Kerntaken en organisatie

De RSO valt onder de plaatsvervangend secretaris-generaal (pSG) van SZW. De pSG is eigenaar van de RSO en eindverantwoordelijk voor (de continuïteit van) de RSO. De staf van de RSO is gevestigd in Den Haag, de operationele uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats door het hele land.

Governance

Het driehoeksmodel (eigenaar, opdrachtgever, opdrachtnemer) is leidend. Voor de RSO was sinds begin 2015 een stuurgroep ingesteld onder voorzitterschap van de pSG. Nu de transitiefase eind 2020 is afgerond is de stuurgroep omgevormd tot een Bestuurlijk overleg overeenkomstig de aansturing van andere Shared Service Organisaties binnen het Rijk. Met ingang van 2021 adviseert het Bestuurlijk overleg de pSG in haar rol als eigenaar over te nemen besluiten. Het Bestuurlijk overleg is samengesteld uit afgevaardigden van diverse ministeries, met als doel alle verschillende belangen en rollen te verenigen bij de aansturing daarvan. Het Strategisch Opdrachtgeversberaad RSO (SOR) is inmiddels structureel ingebed in het sturingsmodel. Dit overleg functioneert voor strategische beslispunten als voorportaal voor het Bestuurlijk Overleg.

Ontwikkelingen

De RSO kent ook de nodige uitdagingen. Deze zijn deels verklaarbaar vanuit de snelle groei van de organisatie. Zo vergt het inrichten van de RSO als ambtelijke organisatie veel aandacht. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van de kosten, rekening houdend met de doelstellingen die aan de RSO ten grondslag liggen. De rijksbreed geharmoniseerde dienstverlening heeft geleid tot een wijziging

in de tarifiering van de RSO. Vanaf 2021 hanteert de RSO één m2-tarief (voor reguliere dienstverlening) en één uurtarief (voor de additionele schoonmaak) voor de gehele overheid. De Algemene Rekenkamer heeft in 2020 geconstateerd dat de RSO het financieel beheer op een enkel onderdeel nog onvoldoende op orde heeft. Het afgelopen jaar zijn veel verbeteringen doorgevoerd, maar de lichte onvolkomenheid op het terrein van contractenregister en verplichtingenadministratie is nog steeds van kracht.

Hoofdwerkzaamheden

Dienstverlening

De RSO voert met eigen personeel de reguliere kantoorschoonmaak uit en heeft als doel om te zorgen voor schone, gezonde en prettige werkplekken voor de collega's binnen het Rijk. Een aantal speciale diensten wordt niet door de medewerkers van de RSO zelf geleverd. Hiervoor werkt de RSO samen met marktpartijen waarbij de RSO verantwoordelijkheid draagt voor deze overheidsbrede contracten met de markt. De RSO sluit deze contracten af voor de gehele overheid, financiert deze werkzaamheden bij de externe leveranciers en verrekent de kosten met de interne opdrachtgevers. De RSO heeft haar dienstverlening zodanig ingericht dat deze voldoende kwaliteitsniveau garandeert en tegelijkertijd invulling geeft aan de bredere overheidsdoelstelling om bij te dragen aan het creëren van goede arbeidsposities voor mensen in lage loonschalen.

Invulling goed werkgeverschap

Er zijn met de bonden randvoorwaarden afgesproken voor de overname van personeel. Medewerkers die aantoonbaar, enige tijd, werkzaam zijn in de panden van het Rijk kwamen in principe in dienst bij het Rijk. Dat geeft invulling aan goed werkgeverschap voor de nieuwe Rijkscollega's door onder meer start- en ontwikkelgesprekken, werkdrukvermindering, schuldhelpverlening en participatiebanen. Ook erkenning van vakmanschap, en daarmee het belang van opleiding, vormt een belangrijk onderdeel. Tenslotte creëert de RSO daar waar mogelijk "grotere banen" (toename van de deeltijdfactor) en is de medezeggenschap voor de medewerkers georganiseerd.

Inpassing Loongebouw Rijk

Begin 2015 is een overeenkomst gesloten met de vakbonden over de arbeidsvoorwaarden voor schoonmakers. Schoonmakers die in dienst komen van de RSO worden rijksambtenaar. Zij behouden hetzelfde nettosalaris. Daarnaast krijgen ze dezelfde secundaire arbeidsvoorwaarden als alle Rijksambtenaren, zoals recht op een reiskostenvergoeding en zorgverlof. Het traject om de schoonmaakmedewerkers structureel in te passen in het functie- en loongebouw Rijk heeft vertraging opgelopen. Het maken van afspraken hierover met de vakbonden is niet gerealiseerd voor de streefdatum van 1 januari 2021 en wordt dit jaar voortgezet.

Relevante actoren

- pSG (eigenaar van RSO)
- Beleidsdirecties SZW, FEZ en directies onder pSG
- Medezeggenschap RSO
- Bestuurlijk overleg en Strategisch opdrachtgeversberaad RSO
- De gehele overheid als opdrachtgever en afnemer (o.a. de Facilitaire conerndienstverleners)
- Vakbonden overheid en schoonmaak
- Branchevertegenwoordiging Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten (OSB)
- Ministerie van BZK (kadersteller rijksbeleid en de shared service organisaties)
- Gemeenten en UWV

Directeur-generaal Sociale Zekerheid en Integratie (DGSZI)

Carsten Herstel

Directeur-generaal SZI is verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van arbeidsactivering en inkomensbescherming. Daarnaast geeft hij leiding aan de directies die binnen zijn directoraat-generaal vallen:

- Directie Werknemersregelingen (WR)
- Directie Samenleving en integratie (S&I)
- Directie Participatie en Decentrale Voorzieningen (PDV)
- Directie Stelsel en Volksverzekeringen (SV)
- Afdeling Budgetbeheer, Secretariaat en Begroting (BSB)

Werknemersregelingen (WR)

Araya Sumter, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

Terugkeer naar werk en inkomensondersteuning voor mensen die (tijdelijk) niet zelf in hun onderhoud kunnen voorzien: dat is het terrein van de directie WR, in het hart van de sociale zekerheid. De kern vormen de werknemersverzekeringen en ander beleid gericht op werknemers en werkgevers. Hiermee is WR de belangrijkste opdrachtgever van UWV. Er wordt gewerkt op basis van de integrale 'ketenbenadering' waarbij uitvoering en beleid nauw samenwerken, zodat we signalen uit de uitvoering en van burgers goed kunnen betrekken bij beleidsvoorbereiding en wetgeving. Ook werkgevers- en werknemersorganisaties zijn daarbij belangrijke partners. Onderwerpen waar de directie WR over gaat, zijn onder andere: werk en inkomen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid (ZW, WIA, Wajong), Werkloosheidswet (WW), coördinerend opdrachtgeverschap UWV voor SZW, Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperkten, grensoverschrijdende aspecten van sociale zekerheidsregelingen, de coördinatie van SZW-beleid voor Caribisch Nederland en de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW).

WR bestaat uit vier afdelingen, waarvan één tijdelijk.

- Afdeling Werkloosheid (W) (Jeroen Sas)
- Afdeling Werkgevers en Sociale Zekerheid buiten Europees Nederland (WSB) (Remco Spek)
- Afdeling Ziekte en Arbeidsongeschiktheid (ZA) (Thijs Weistra)
- Tijdelijke afdeling NOW (t/m februari 2022) (Michiel Tunnissen)

Daarnaast valt de unit SZW van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN-Unit SZW) op Bonaire onder de verantwoordelijkheid van WR (Eric Brakke).

Hoofdwerkzaamheden

De verantwoordelijkheden van de directie WR zijn:

- Verzekeringen bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid;
- Dienstverlening t.b.v. re-integratie;
- Coördinatie van SZW-beleid in Caribisch Nederland;
- Grensoverschrijdende sociale zekerheid;
- Instrumenten gericht op inclusief werkgeverschap, zoals de banenafspraken, sociale ondernemingen en de fiscale instrumenten uit de Wet tegemoetkomingen loondomein;
- NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid);
- SZW-brede opdrachtgeversrol richting UWV.

Dossiers

De meest actuele beleidsdossiers van WR zijn:

- Banenafspraken: Vereenvoudiging van de Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperkten, verkennen van de toekomst van de banenafspraken met stakeholders, uitvoeren tijdelijke impuls banenafspraken (onderdeel crisisdienstverlening) en verder uitwerken Sociaal Innovatiefonds (SIF);
- Aanpassen Wet tegemoetkomingen loondomein (WTL): evaluatie loonkostenvoordelen, en lage-inkomensvoordeel en loonkostenvoordeel gericht en effectiever inzetten voor groepen met een structureel kwetsbare positie op de arbeidsmarkt;
- Grensoverschrijdende sociale zekerheid (o.a. Brexit);

- Het verbeteren van bestaanszekerheid van inwoners van Caribisch Nederland (aanpak ijkpunt sociaal minimum Caribisch Nederland);
- Het stelsel van regelingen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid: arbeidsongeschiktheidsverzekering ZZP, loondoorbetaling bij ziekte, schaarse capaciteit voor sociaal-medische beoordelingen;
- Wajong: bewaken uitvoering wetswijziging, herstel onterecht te hoge of te lage uitkering na wetswijziging. Zorgen voor minder problemen voor mensen bij verrekenen van inkomen of terugvorderingen;
- Verdere verbetering van persoonlijke dienstverlening door UWV aan mensen met WW- WIA- en Wajong uitkeringen, o.a. aan de hand van uitkomsten effectmeting dienstverlening WW;
- Continuïteit en kwaliteit uitkeringsproces UWV tijdens crisis met sterk oplopende volumes;
- Verdere professionalisering van integraal opdrachtgeverschap UWV;
- NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid);
- Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) bij werknemersverzekeringen (o.a. WW, ZW en WIA);
- Analyse maken van mogelijke vereenvoudiging van de WW vanuit perspectieven burgers, uitvoering en werkgevers en de voorbereiding en uitvoering van de beleidsdoorlichting WW (gereed 2022).

Tot het takenpakket behoren onderhoud en coördinatie van regelgeving, inhoudelijke ondersteuning van de bewindspersonen in de richting van de Tweede en Eerste Kamer en andere externe partijen, de expertfunctie, opdrachtgever en gesprekspartner van UWV en Belastingdienst, reageren op vragen over de uitvoering en over incidenten bij de uitvoering, en het oppakken en strategie bepalen van nieuwe vraagstukken op het beleidsterrein van WR.

Uitgangspunt is een integrale aanpak: van beleidsvoorbereiding via uitvoering, evaluatie en onderzoek, terug naar nieuwe beleidsvoorbereiding. Daarvoor werkt WR voortdurend samen met alle ketenpartners, zodat we alle aanwezige kennis binnen én buiten SZW optimaal kunnen gebruiken, waarbij we zo veel mogelijk gebruik maken van evidence based onderzoek. Doel is te zorgen dat (de signalen van) de uitvoering een onlosmakelijk onderdeel wordt (worden) van de beleidsvoorbereiding en vice versa; en dat dit leidt tot beter beleid, betere uitvoering en zo werk en bestaanszekerheid voor iedereen.

Relevante actoren en overleggen

- UWV
- Belastingdienst
- Sociale partners
- Verbond van verzekeraars
- VNG
- Gemeenten
- LCR en andere vertegenwoordigers van Wajongers
- Bestuurscolleges Bonaire, Saba en St. Eustatius

Samenleving en Integratie (SI)

Arjan van Noort, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Samenleving en Integratie (SI) werkt aan vraagstukken die samenhangen met diversiteit als gevolg van migratie. We willen bevorderen dat iedereen meedoet in de samenleving en het sociaal vertrouwen in elkaar en in de samenleving versterken. Daarmee zorgen we dat de samenleving tegen een stootje kan.

SI realiseert dit door samen te werken met overheidsorganisaties, maatschappelijke netwerken, gemeenschappen en werkgevers. Onze rol kan verschillen per onderwerp: kennis, strategie, communicatie, coördinatie, regie en interventie.

De directie bestaat uit vijf afdelingen, waarvan een zesde in oprichting: inburgering (beleid), inburgering (ketenregie, in oprichting), Verdere integratie op de arbeidsmarkt, Samenleven, Weerbare samenleving en de Expertise-unit sociale stabiliteit.

Hoofdwerkzaamheden

Inburgering

In 2013 is een nieuw inburgeringsstelsel in werking getreden, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeraar centraal werd gesteld. Dit stelsel had een aantal ongewenste effecten. Naar aanleiding van het regeerakkoord in 2017 wordt het inburgeringsstelsel aangepast. Het benodigde taalniveau gaat omhoog (naar B1) en gemeenten krijgen de regie over de uitvoering. Dit stelsel is samen met vele stakeholders vormgegeven en uitgewerkt. Zo'n 150 wetenschappers, taaldocenten, gemeenteambtenaren, medewerkers van Divosa, Vluchtelingenwerk, COA etc. hebben ons hierbij geholpen. Het wetsvoorstel is aangenomen door zowel de Tweede als de Eerste Kamer. Het nieuwe inburgeringsstelsel treedt op 1 januari 2022 in werking. Naast nog een aantal beleidsmatige vraagstukken ligt de nadruk op een goede, gezamenlijke voorbereiding van de ketenpartners voor die datum. Tegelijkertijd heeft ook het huidige stelsel nog voortdurend aandacht nodig. Het werk voor deze opgave is recent onderverdeeld in een team 'beleid' en een team 'ketenregie'. Formalisering van deze organisatievorm moet nog plaatsvinden.

Samenleven

Het team Samenleven richt de aandacht op het samenlevingsperspectief (*naast* het integratieperspectief) met interventies gericht op het bevorderen van sociale cohesie en het tegengaan van afro racisme, moslimdiscriminatie, antisemitisme en antizyganisme. Migranten komen uit meer verschillende landen en verblijven korter in Nederland, waardoor de verscheidenheid van de bevolking toeneemt, met lokaal grote verschillen in bevolkingssamenstelling. Verder speelt het vervolgtraject op de Black Lives Matter demonstraties en de komst van de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR).

Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA)

De afgelopen kabinetsperiode heeft het programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA) laten zien hoe overheden, werkgevers en scholen structureel werk kunnen maken van de verbetering van de arbeidsmarktkansen van personen met een niet-westerse migratieachtergrond. Daarnaast is een werkagenda opgesteld tussen 20 landelijke partijen (o.m. sociale partners en koepels van gemeenten en onderwijs) om deze en andere succesvolle 'aanpakken' ook elders in de praktijk te brengen. Het gaat dan bijvoorbeeld om leerwerktrajecten voor nieuwkomers,

objectieve werving en selectie door werkgevers en maatwerk voor bepaalde werkzoekenden met een niet-westerse migratieachtergrond. De in VIA ontwikkelde interventies en lessen vormen een aanvulling op het juridische kader en het algemene onderwijs- en arbeidsmarktbeleid doordat ze betrokken partijen concrete handvatten bieden voor actie. Er wordt gewerkt aan een programma 'VIA 2.0' waarbij opschaling centraal staat.

Weerbare samenleving

Binnen de directie Samenleving en Integratie werkt de afdeling Weerbare samenleving aan het vergroten van de weerbaarheid van gemeenten, professionals en gemeenschappen in het omgaan met ontwikkelingen die de democratische rechtsorde en de sociale stabiliteit onder druk zetten. Voorbeelden hiervan zijn onderwerpen als maatschappelijke onrust en spanningen, radicalisering en extremisme, ongewenste buitenlandse beïnvloeding en inmenging en het effect daarvan op de Nederlandse samenleving, en problematisch gedrag dat niet altijd strafbaar is, maar wel onwenselijk. De beleidsinzet is volop in ontwikkeling, waarbij de komende periode meer aandacht zal zijn voor een preventieve aanpak op bovengenoemde onderwerpen via 'versterkingsgelden' en een 'weerbaarheidsagenda'.

De Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS)

ESS versterkt kennis en handelingsvaardigheid van gemeenten, professionals en gemeenschappen en het Rijk in het effectief omgaan met maatschappelijke spanningen, polarisatie en radicalisering (zoals binnen gemeenschappen, religieuze groeperingen, bij vluchtelingen en extreemrechtse groeperingen). Inzet is gericht op het versterken van kennis, handelingsvaardigheid en vroegsignalering, zodanig dat spanningen niet uit de hand lopen en veerkracht en weerbaarheid worden versterkt. ESS doet dat o.a. door kennisproducten te ontwikkelen en die bij spanningen en uitsluiting tussen en binnen groepen aan te bieden, te interveniëren bij spanningen (samen met gemeenten), netwerkontwikkeling op lokaal, regionaal en landelijk niveau en het (laten) doen van praktijkgericht onderzoek.

Relevante actoren en overleggen

- Gemeenten
- Uitvoeringsorganisaties
- Kennisinstellingen
- Werkgeversinstellingen
- Migranten-en relevante geloofsgemeenschappen
- Andere departementen zoals J&V, OC&W, BZ, BZK1, VWS.
- CBS/CBP
- KIS, platform onderhouden door Verwey Jonker Instituut en Movisie

Participatie en Decentrale Voorzieningen (PDV)

Carry Goedhart Directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Participatie en Decentrale Voorzieningen (PDV) richt zich op de bijstand en de gemeentelijke voorzieningen om mensen aan het werk te helpen. Daarnaast houdt de directie zich bezig met armoedebelief, schuldhelpverlening en de samenwerking met UWV, gemeenten en andere partijen in de arbeidsmarktregio's waar het gaat om arbeidsmarktdienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Doelstelling is dat mensen zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien en participeren, zoveel als mogelijk door betaald werk. De verantwoordelijkheid voor de belangrijkste wetten is in vergaande mate gedecentraliseerd naar de gemeenten. Dit betekent dat PDV systeemverantwoordelijk is voor de kaders: regelgeving, financiering, monitoring, evaluatie en handhaving. Bijzonder aandachtspunt van de directie is de samenhang van de Participatiewet met andere gedecentraliseerde wetten in het sociaal domein (Wmo, Jeugdzorg). Ten slotte is de directie ook verantwoordelijk voor een aantal subsidieregelingen, waaronder het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het arbeidsmarktdeel van de Europese middelen voor de klimaattransitie (JTF) met EZK, die bij elkaar ca. €1,8 mld. bedragen.

De directie is opgebouwd uit vier afdelingen en twee tijdelijke teams:

- Generieke Participatievoorzieningen (Justine Ruitenbergh)
- Specifieke Participatievoorzieningen (Fer Nieuweboer)
- Participatie en Arbeidsmarktregio's (Brenda Gietema)
- Participatie en Financiële Sturing (Agnes van Zundert)
- Team Tozo (Stijn van Bruggen)

Kerncijfers

- Eind 2020 ontvingen ca. **430.000 personen** een bijstandsuitkering. Hiervan zitten 300.000 mensen (70%) langer dan 2 jaar in de bijstand en 188.000 personen langer dan 5 jaar.
- Eind 2020 waren er ca. 95.000 mensen die onder de Participatiewet vallen opgenomen in het doelgroepregister Banenafpraak. Daarvan waren er ca. **45.000 aan het werk** (47%).
- In 2018 had **een op de twaalf huishoudens** in Nederland geregistreerde problematische **schulden**. Dit zijn ca. 650.000 huishoudens. Daarnaast liepen 340.000 personen een verhoogd risico om in de schulden te raken.
- Iets meer dan **1 miljoen mensen** leefden in 2019 in een huishouden onder de lage-inkomensgrens van het CBS. In Nederland groeit **1 op de 13 kinderen** op in armoede.
- Een bijstandsuitkering bedraagt in 2021 per maand ca. **€1.500** voor gehuwden en ca.

- Team Regionale Mobiliteitsteams (Camiel Jansen)

Hoofdwerkzaamheden

De directie is intensief betrokken bij het verzachten van de gevolgen van de coronacrisis:

- PDV geeft invulling aan de *Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers* (Tozo). De Tozo biedt ondersteuning (uitkering levensonderhoud en/of bedrijfskrediet) aan zelfstandig ondernemers die door de coronacrisis in problemen zijn gekomen. Deze regeling hangt onder de Participatiewet en is geënt op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).
- PDV geeft ook invulling aan de *Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten* (TONK). De TONK maakt het door een uitbreiding van de bijzondere bijstand mogelijk dat gemeenten

huishoudens die fors inkomensverlies hebben door de coronamaatregelen, en daardoor hun noodzakelijke (woon)lasten niet meer kunnen betalen, tegemoet kunnen komen.

- De directie geeft samen met de directie WR invulling aan de crisisaanpak van-werk(loosheid)-naar-werk in de arbeidsmarktregio's door middel van *regionale mobiliteitsteams* (RMT's) en een ontschot budget voor maatwerkdienstverlening in alle 35 arbeidsmarktregio's (2021-2022).
- Ook is de directie verantwoordelijk voor de *aanpak jeugdwerkloosheid* en *praktijkleren in het MBO* om kwetsbare jongeren te ondersteunen naar vervolgonderwijs en werk. De directie is tevens vorm- en opdrachtgever van de Europese crisismiddelen in het Europees Sociaal Fonds.

Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor onder meer de volgende beleidsdossiers:

Menselijke maat in de Participatiewet

In reactie op de toeslagenaffaire en berichtgeving in de media over casussen in de uitvoering van de Participatiewet, wordt momenteel gekeken waar de Participatiewet leidt tot ongewenste hardheden en worden mogelijke oplossingsrichtingen uitgewerkt.

Brede schuldenaanpak en armoedebeleid

Op 1 januari 2021 is nieuwe wetgeving in werking getreden, waaronder een wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) in verband met vroegsignalering, gegevensuitwisseling en adviesrecht voor gemeenten bij beschermingsbewind. Bijzondere aandacht vraagt de uitvoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. De wet draagt bij aan een betere bescherming van het bestaansminimum van mensen op wier inkomen beslag is gelegd, doordat de beslagvrije voet eenvoudiger is te berekenen en door introductie van de coördinerende deurwaarder bij meerdere beslagen op één inkomen. Verder stimuleert SZW een actief gemeentelijk armoedebeleid.

Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens (PMM)

Met dit programma wil SZW lokale en landelijke professionals beter in staat stellen om inwoners met complexe en urgente sociale problematiek beter te kunnen helpen, over de domeinen heen. Daartoe is onder andere het Landelijk Maatwerkloket Multiproblematiek in het leven geroepen.

Breed Offensief

Het *breed offensief* heeft als doel meer mensen met een beperking aan het werk te helpen, onder andere door het voor werkgevers eenvoudiger te maken hen in dienst te nemen en te houden en werken meer lonend te maken voor mensen met beperkingen. Plenaire behandeling van het wetsvoorstel breed offensief in de Tweede Kamer is tot nader orde uitgesteld.

Simpel Switchen

Met het project *Simpel Switchen in de Participatieketen* willen SZW en Divosa overgangen in de participatieketen versoepelen. Dan kan het gaan om inkomstenonzekerheid bij aanvaarden van werk, of overgangen tussen dagbesteding, beschut werk, de banenafpraak en regulier werk.

Passende Ondersteuning

De evaluatie van de Participatiewet en de commissie Borstlap hebben het belang onderstreept van een extra inspanning voor kwetsbare groepen in de bijstand. Het wetsvoorstel *Passende Ondersteuning* is na kritisch advies Raad van State aangehouden in afwachting van de besluitvorming van een nieuw kabinet over benodigde extra financiële middelen.

Samenwerking in de arbeidsmarktregio's voor matchen werkzoekenden en werkgevers

Voorstellen om werkgevers en de brede doelgroep werkzoekenden elkaar beter te laten vinden in 35 arbeidsmarktregio's, waaronder programma Perspectief op Werk. Per 1 januari is in elke regio één gezamenlijk werkgeversservicepunt (WSP) van UWV en gemeenten met hetzelfde basispakket aan dienstverlening. UWV, gemeenten en ROC's geven er advies over loopbaan en scholing aan werkzoekenden en werkgevers (leerwerkloketten). Het programma Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) van SZW, VNG en UWV gaat ervoor zorgen dat werkzoekenden die in

beeld zijn bij UWV/gemeenten beter zichtbaar worden voor werkgevers en de professionals op de WSP's. VUM komt op het Rijks ICT-dashboard met publieksinformatie over grote ICT-projecten.

Financiering Participatiewet

Financiering is een randvoorwaarde voor de uitvoering van de Participatiewet en is vanuit het Rijk een sturingsinstrument. Het verdeelmodel stimuleert gemeenten om de uitgaven zo laag mogelijk te houden. Via de SZW-begroting en het gemeentefonds ontvingen gemeenten in 2020 middelen voor bijstandsuitkeringen & LKS (ca €6,4 mld), re-integratie (ca €675 mln) en Wsw (ca €1,8 mld).

Relevante actoren en overleggen

- VNG, Divosa, Cedris, LCR, NVVK, KBvG (gerechtsdeurwaarders), gemeenten, Sw-bedrijven, Sociale Partners, O&O-fondsen SBB, UWV, onderwijsorganisaties (MBO-Raad, vso/pro-scholen), maatschappelijke organisaties (o.a. Voedselbanken, SAM&) en de Inspectie SZW.
- Bestuurlijke overleggen vinden plaats met: VNG, UWV, LCR en diverse maatschappelijke organisaties rond onder andere armoede en schulden, zoals de Sociale Alliantie.

Stelsel & Volksverzekeringen (SV)

Jan IJzerman, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

Bij de directie Stelsel en Volksverzekeringen (SV) staan de uitvoering en de burgers/bedrijven die te maken krijgen met de uitvoering centraal. Dat gaat over brede thema's als burgerperspectief, handhaving, fraudeaankpak, vereenvoudiging en gegevensuitwisseling. Daarnaast gaat de directie over het beleid van de volksverzekeringen en kindregelingen. Ook ondersteunt de directie de pSG in haar rol als eigenaar van UWV en SVB.

SV kent vier afdelingen:

- Uitvoeringsvraagstukken (Marco van Dal)
- Handhaving en Gegevensuitwisseling (Karen Graver)
- Volksverzekeringen (Kristina Bozic)
- Eigenaarsadvisering (Derk von Hinke Kessler Scholder)

Hoofdwerkzaamheden

Uitvoeringsvraagstukken

Een goede uitvoering van de wetten en regelingen in het socialezekerheidsstelsel is essentieel voor de werking ervan. Deze afdeling houdt zich bezig met brede uitvoeringsvraagstukken, beziet de werking van het socialezekerheidsstelsel als geheel en doet voorstellen om deze te verbeteren. Hierbij werken we binnen vijf thema's: 1) stelselvraagstukken in het kader van de wet SUWI; 2) de positie van uitvoeringsprofessionals; 3) de coördinatie van onderzoek en methodologische advisering; 4) ondersteuning van de Ministeriële Commissie Uitvoering en 5) regeldruk, burgerperspectief en vereenvoudiging.

Twee keer per jaar verschijnt de brief 'de stand van de uitvoering'. In deze brief schetsen we, naast de resultaten van onze uitvoering, ook de dilemma's waar de uitvoeringsorganisaties tegenaan lopen. Hiermee willen we meer begrip kweken voor de uitvoering en via een vast moment de TK meenemen in lopende ontwikkelingen, dilemma's en risico's. De in de brief op te nemen onderwerpen worden geïnventariseerd binnen SZW, UWV en SVB.

Handhaving en Gegevensuitwisseling

Goede handhaving van de regelgeving draagt bij aan de houdbaarheid en het draagvlak voor ons sociale stelsel en draagt bij aan gezond, veilig en eerlijk werk. Dat begint bij preventie. Goede regelgeving, goede voorlichting en het tijdig signaleren van fraudeverschijnselen kunnen fouten en misbruik voorkomen. Preventie van fouten en misbruik krijgt de komende tijd extra aandacht door de oprichting van een Aanjaagteam Preventie. Het Aanjaagteam gaat concrete voorstellen doen over communicatie, begrijpelijkheid van regelingen en gedragsbeïnvloeding. Bij misbruiksituaties blijft het opleggen van adequate sancties nodig. Daarbij is maatwerk en balans in de handhaving nodig, bijvoorbeeld door in de sociale zekerheid onderscheid te maken tussen opzettelijk frauderen en een fout maken. Betrouwbare en veilige uitwisseling van de noodzakelijke gegevens is belangrijk, omdat dit essentieel is voor goede dienstverlening, bewaking van de privacy en fraudebestrijding.

Ook is de afdeling belast met interdepartementale ontwikkelingen voor wat betreft bijvoorbeeld de loonaangifteketen, digitalisering van de overheid en ontwikkelingen in de Basisregistratie Personen (BRP). Verder is de afdeling opdrachtgever voor het programma Toekomst Gegevensuitwisseling Werk en Inkomen (TWI) en het programma gericht op de Preventie van Ondermijning.

Volksverzekeringen

De afdeling Volksverzekeringen is verantwoordelijk voor regelingen op het gebied van de AOW, Anw en kinderbijslag/kindgebonden budget. Via het volksverzekeringsbeleid wordt gezorgd voor een minimumuitkering voor ouderen, bepaalde nabestaanden en een bijdrage in de kosten van kinderen. Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor het bijstandsbeleid voor ouderen, het opdrachtgeverschap van de SVB en het overleg met de SVB over het beleid, met het oog op goede wetgeving en een tijdige en rechtmatige uitvoering tegen aanvaardbare kosten. Daarnaast coördineert de afdeling binnen SZW het opdrachtgeverschap voor de Belastingdienst. Het beleid komt tot stand in nauwe samenwerking met de uitvoering, en de uitvoering koppelt haar ervaringen vervolgens terug naar het ministerie.

Eigenaarsadvisering

De eigenaar (pSG) is verantwoordelijk voor alle aspecten die de continuïteit, kwaliteit en stabiliteit van de uitvoeringsorganisaties raken. De pSG is eigenaar van UWV, SVB, Inlichtingenbureau en BKWI. De directie SV ondersteunt haar daarbij en ziet toe op de taakuitvoering, de continuïteit en de toekomstbestendigheid van onze uitvoeringsorganisaties. Dit doen we door het functioneren van de uitvoeringsorganisaties te volgen, te onderzoeken, te bespreken en hierover afspraken te maken met onze uitvoering. Mede afhankelijk van de actualiteit besteden we aandacht aan een zeer breed palet aan onderwerpen en aspecten die onze uitvoering raken. Van de traditionele planning- & control-producten tot portfoliomanagement, informatiebeveiliging en privacy. Van organisatieontwikkeling en cultuuraspecten tot grote ICT-implementaties en incidenten. Hoe beter het werk van de uitvoeringsorganisaties, hoe beter het beleid werkt voor de mensen voor wie het bedoeld is.

Relevante actoren en overleggen

De aard van het werk brengt met zich mee dat directie SV naar buiten is gericht. SV werkt binnen een breed en divers krachtenveld: voor en met de andere directies binnen DG SZI, maar ook andere onderdelen van SZW, andere overheden en met onderzoeksbureaus. Partijen waarmee we nauw samenwerken zijn:

- SVB: Sociale Verzekeringsbank
- UWV: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
- Divosa (Vereniging van gemeentelijke leidinggevenden in het sociaal domein)
- VNG: Vereniging van Nederlandse gemeenten
- BKWI: Bureau Keteninformatisering Werk & Inkomen, onderdeel van UWV en beheerder van SuwinetKWI: Kennisplatform Werk en Inkomen
- Belastingdienst (waaronder Toeslagen)
- Inlichtingenbureau (de dienstverlenende organisatie die gegevens over burgers voor gemeenten ontsluit en verrijkt)
- Inspectie SZW
- ZonMw (Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie)
- Andere departementen en uitvoerders als de Politie en het OM

Budgetbeheer, Secretariaat en Begroting (BSB)

Menno Meihuizen, afdelingshoofd

Kerntaken en organisatieopbouw

BSB heeft als missie te zorgen voor een optimale bedrijfsmatige ondersteuning van de primaire processen van DG SZI. De afdeling is daarbij, rekening houdend met de vigerende taakverdeling tussen de directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) en de beleidsdirecties, verantwoordelijk voor alle interne bedrijfsvoeringsprocessen, waaronder managementondersteuning, administratieve, secretariële, personele en financiële ondersteuning, automatisering, huisvesting en informatiebeveiliging en privacy binnen DG SZI.

De afdeling bestaat uit twee teams:

- Team secretariaat - waaronder het 'ondersteunend cluster'; Sandra Gorissen (teamleider).
- Team financieel beheer en bedrijfsvoering (FBB); Menno Meihuizen (teamleider)

Ook de DG-controller van DG SZI is formatief ondergebracht bij BSB.

Hoofdwerkzaamheden

Als ondersteunende afdeling heeft BSB verschillende taken:

- het verzorgen van het financieel beheer van beheers- en beleidsgelden: personele en materiële middelen, beleidsondersteunende budgetten, en de 'grote geldstroom' naar zbo's en gemeenten;
- de formele afhandeling en beheer van subsidies;
- het zorg dragen voor een goede coördinatie van de bijdragen van het directoraat-generaal voor de begrotingscyclus (advisering bekostiging, bevoorschotting, bijstelling, verantwoording);
- bedrijfsvoeringswerkzaamheden op o.a. het terrein van huisvesting, ICT en arbo en de coördinatie van informatiebeveiliging en privacy binnen DG SZI;
- het fungeren als een belangrijke spil tussen het DG SZI en verschillende SSO's (FMH, SSC-ICT, HiS, FDC);
- het leveren van een bijdrage aan de beleidsontwikkeling op het gebied van bedrijfsvoering;
- het bieden van secretariële ondersteuning aan de vier beleidsdirecties van DG SZI;
- het uitvoeren van eenvoudige maar veelal arbeidsintensieve taken door het ondersteunend cluster.

Relevante actoren en overleggen

Om te voorkomen dat bedrijfsvoering te ver van het primaire proces komt te staan, werkt BSB zeer nauw samen met de andere dienstonderdelen van DG SZI. De directiesecretarissen en de DG-controller vervullen hierbij een belangrijke rol doordat zij als schakel fungeren tussen de directies en BSB. Naast de contacten met de beleidsdirecties onderhoudt BSB nauw contacten met o.a.:

- Haagse Inkoop samenwerking (HiS)
- FMH
- SSC-ICT
- Auditdienst Rijk (ADR)
- Directie OBP
- Directie CIV
- Financieel dienstencentrum (FDC)

Directeur-generaal Werk (DGW)

Stan Kaatee

Directeur-generaal Werk Stan Kaatee is verantwoordelijk voor het beleid op de terreinen arbeidsmarkt en sociaal-economische aangelegenheden, arbeidsverhoudingen, arbeidsomstandigheden, pensioenen, scholing, kinderopvang en de coördinatie van internationale aspecten van het SZW-beleid.

Hij geeft leiding aan de directies die binnen zijn directoraat-generaal vallen:

- Directie Arbeidsmarkt en Sociaal-Economische aangelegenheden (ASEA)
- Directie Arbeidsverhoudingen (AV)
- Directie Kinderopvang (KO)
- Directie Gezond en Veilig Werken (G&VW)
- Directie Internationale Zaken (IZ)
- Directie Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (UAW)
- Afdeling Bedrijfsvoering en Managementondersteuning (BMO)

Arbeidsmarkt en Sociaal-Economische Aangelegenheden (ASEA)

Daniël Waagmeester, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

ASEA is de strategisch-economische directie van SZW. ASEA wil constructief kritisch zijn en SZW scherp houden vanuit een overwegend economische blik. Daarbij maakt de directie opties en afwegingen inzichtelijk in het bredere perspectief van de Haagse realiteit. Bovendien bewaakt ASEA de koers voor de lange termijn. Als spin in het web van SZW verbindt ASEA verschillende werkvelden binnen en buiten het ministerie. We helpen zo de samenhang van SZW-beleid te vergroten. We adviseren geregeld over onderwerpen die directie overstijgend zijn of binnen SZW geen andere plek hebben.

ASEA bestaat uit twee afdelingen:

- Strategie, arbeidsmarkt en stelsels & regelingen (SAS); Hanneke van den Bout
- Collectieve Sector en Inkomensbeleid (CSI); Elise Splint

Strategie, arbeidsmarkt en stelsels & regelingen (SAS)

De afdeling SAS vervult een inhoudelijk coördinerende rol voor SZW, wat betreft strategische en economische advisering naar aanleiding van de politieke actualiteit en op de lange termijn. De afdeling adviseert over het brede werkveld van SZW, met als centraal thema de arbeidsmarkteffecten van beleidsmaatregelen. Medewerkers worden vaak betrokken bij grote wetstrajecten binnen het ministerie en ad hoc ingezet om een voortrekkers- of adviesrol te vervullen bij beleids- of stelselwijzigingen.

Collectieve Sector en Inkomensbeleid (CSI)

De afdeling CSI adviseert over de inkomensgevolgen van overheidsbeleid. Een voorbeeld hiervan is het doorrekenen van voorstellen ten behoeve van de begrotingsbesluitvorming (de 'koopkrachtplaatjes'). Verder verzorgt de afdeling de inhoudelijke advisering van de bewindslieden voor de Ministerraad (MR), de politieke vijfhoek en de onderraden op het terrein van de overheidsfinanciën, de economie en de verzorgingsstaat.

Hoofdwerkzaamheden

Snel inspelen op de actualiteit

De actualiteit bepaalt een substantieel deel van het werk binnen ASEA. De directie is adviseur bij actuele en politiekgevoelige beleidsdossiers. ASEA verbindt vaak de politieke en ambtelijke top van SZW, de beleidsdirecties en andere centrale spelers op sociaaleconomisch terrein, zoals de ministeries van Financiën en Economische Zaken, CPB, en SCP. Zo is ASEA in de bestrijding van de impact van de coronacrisis op economie en samenleving, nauw betrokken bij de (interdepartementale) invulling en coördinatie van het sociaaleconomisch steunpakket.

Arbeidsmarkt en de sociale zekerheid

ASEA is verantwoordelijk voor het algemeen arbeidsmarktbeleid. ASEA duidt de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de sociale zekerheid zoals werkloosheid en werkgelegenheid. Deze analyses dienen als basis voor bijvoorbeeld speeches en beleidsvoorstellen. ASEA coördineert de Commissiedebatten Arbeidsmarktbeleid in de Tweede Kamer en ondersteunt de bewindspersonen tijdens deze debatten. Ook schrijft ASEA met directie Financieel Economische Zaken (FEZ) de beleidsagenda in de jaarlijkse begroting. ASEA verzorgt bovendien de halfjaarlijkse indexering van het wettelijk minimumloon op basis van de contractloonontwikkeling.

Begrotingsproces & koopkracht

ASEA is een spil in het jaarlijkse begrotingsproces. De directie bereidt de jaarlijkse koopkrachtbesluitvorming binnen het kabinet voor. Ook ondersteunt ASEA de minister bij de besluitvorming met analyses en adviezen over het begrotingstekort, de lastenontwikkeling van bedrijven en burgers en de situatie op andere begrotingen. Daarnaast maakt ASEA analyses van de lange termijn ontwikkelingen rond inkomensongelijkheid.

Algemeen economisch beleid en MR-adviezen

ASEA analyseert de ontwikkelingen buiten het domein van SZW vanuit een economische invalshoek. De directie duidt nieuwe cijfers over de economische conjunctuur en de implicaties voor SZW. Ook adviseert ASEA over belangrijke (economische) besluiten in de Ministerraad en de onderraden die buiten het terrein van SZW liggen.

Langetermijnvraagstukken en de strategische kennisagenda

De SZW-brede strategische functie is belegd bij ASEA. De directie levert analyses om richting te geven aan discussies over de toekomst van de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid. Hoe kan de arbeidsparticipatie duurzaam omhoog, hoe kan de arbeidsmarkt toekomstbestendig worden onder invloed van technologisering en flexibilisering en hoe blijft de verzorgingsstaat betaalbaar? Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn bijvoorbeeld: sociale cohesie, scholing van werkenden en ontslagbescherming. ASEA heeft bijzondere aandacht voor stelselvraagstukken.

Daarnaast is de Chief Science Officer (CSO) bij ASEA ondergebracht en speelt de directie een actieve rol in de cyclus van onderzoeksprogrammering en de meerjarige kennisagenda. Wat zijn de nieuwste inzichten over SZW-onderwerpen, en hoe vertalen we deze naar concreet beleid? ASEA organiseert geregeld seminars en lezingen.

Relevante actoren en overleggen

Ter voorbereiding op de Ministerraad nemen MT-leden van ASEA namens SZW deel aan de CFEZIL, de CWIZO en de ambtelijke vijfhoek. Ook vergezellen zij de bewindspersoon naar de bijbehorende onderraden RFEZIL, RWIZO, en politieke vijfhoek. De SG SZW zit de CWIZO voor, ASEA verzorgt het secretariaat.

Ter voorbereiding op de Raad van Ministers van Werkgelegenheid en Sociaal Beleid neemt ASEA deel aan het Werkgelegenheidscomité van de EU (EMCO) over het werkgelegenheidsbeleid in Europa. In dit comité worden arbeidsmarktontwikkelingen van lidstaten besproken en beleidsmaatregelen geëvalueerd (mutual learning).

ASEA fungeert vaak als centrale verbindingsofficier voor SZW naar de departementen FIN, EZ, AZ, VWS en OCW, zowel voor politiek actuele kwesties als lange termijnvraagstukken zoals deelname aan Interdepartementale Beleidsonderzoeken (IBO's).

Op inkomensgebied is ASEA binnen SZW de centrale gesprekspartner voor de Belastingdienst en het Nibud.

De Chief Science Officer en diverse beleidsmedewerkers coördineren voor SZW de contacten met belangrijke kennispartners, onder andere via het SZW-kennispartnerberaad, het Kennisplatform Werk en Inkomen, en door contacten met de wetenschap. In dat kader vindt regelmatig overleg plaats met CPB en SCP; ASEA is binnen SZW accounthouder voor beide planbureaus.

Arbeidsverhoudingen (AV)

Martin Flier, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Arbeidsverhoudingen is verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van de arbeidsverhoudingen:

- arbeidsvoorwaardenvorming, waaronder het algemeen verbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten;
- het arbeidsrecht, waaronder flex- en ontslagrecht (de Wet arbeidsmarkt in balans – de Wab), gelijke behandeling bij het verrichten van arbeid en de Wet minimumloon (WML);
- arbeidsmigratie en EU-arbeidsmobiliteit;
- de combinatie van arbeid en zorg, betaald ouderschapsverlof en de scholing van werknemers;
- de aanvullende pensioenen, waaronder de uitwerking van het pensioenakkoord en de subsidieregeling duurzame inzetbaarheid.

Tot de taken van de directie behoort ook de zorg voor de reguliere contacten met de sociale partners. AV bestaat op dit moment uit vier afdelingen:

- Afdeling Arbeidsrecht en diversiteit (AR); Mark Jacobs
- Afdeling Pensioenbeleid (PB); Roger Planje
- Afdeling Sociale Dialoog en Arbeidsmigratie (SDA); Kristel van Hees
- Projectafdeling Maatwerkregelingen Duurzame Inzetbaarheid (MDI); Harma Meins

Hoofdonderwerpen

Arbeidsrecht en diversiteit (AR)

Dossiers met een arbeidsrechtelijke component zijn primair het terrein van de afdeling AR, zoals het flex- en ontslagrecht (de afgelopen kabinetsperiode herzien in de Wab). Deze onderwerpen zijn geregeld in het Burgerlijk Wetboek. Ook het onderscheid tussen werknemer en een zelfstandige zonder personeel (zzp-er) is een belangrijk thema. Veel voorstellen van de Commissie Borstlap liggen op het terrein van de afdeling.

Aandacht voor gelijke behandeling op de arbeidsmarkt op de aspecten man/vrouw, voltijd/deeltijd, leeftijd, etniciteit, chronisch zieken en gehandicapten, gelijke beloning behoort eveneens tot de taken van de afdeling. Een voorbeeld is het wetsvoorstel toezicht gelijke kansen bij werving & selectie. De Inspectie SZW krijgt met dit wetsvoorstel de bevoegdheid hierop toezicht te houden. Een ander actueel thema betreft de transparantie over beloningsverschillen. Het lid Ploumen heeft hierover een initiatiefwetsvoorstel ingediend. De Europese Commissie heeft in maart een richtlijnvoorstel hierover ingediend

De afdeling geeft tevens, samen met OCW, vorm aan het beleid gericht op leven lang ontwikkelen. Via de STAP-regeling, een regeling voor individueel leer- en ontwikkelbudget, kunnen mensen vanaf op 1 maart 2022 een tegemoetkoming in de kosten van scholing aanvragen bij UWV. UWV voert STAP uit in samenwerking met DUO. In het kader van de coronacrisis heeft de afdeling het scholingspakket NL leert door ontwikkeld, gericht op loopbaanadviezen en het aanbod van online scholingsmogelijkheden. De Wet arbeid en zorg, waarin de verschillende verlofregelingen zijn gebundeld en de Wet flexibel werken vallen ook onder de verantwoordelijkheden van de afdeling.

Pensioenbeleid (PB)

De afdeling PB is belast met het terrein van de aanvullende pensioenen (de AOW valt onder DG SZI, directie SV). In 2019 hebben sociale partners en kabinet het pensioenakkoord gesloten en in 2020 hebben ze afspraken gemaakt over de nadere uitwerking daarvan. In het pensioenakkoord zijn afspraken gemaakt over een fundamentele herziening van het tweedepijlerpensioen. Op dit moment loopt het wetgevingsproces van de Wet toekomst pensioenen. In februari 2021 is de consultatiefase van het wetgevingsproces afgerond. Het streven is dat het wetsvoorstel begin 2022 kan worden aangeboden aan de Tweede Kamer, zodat er voldoende ruimte is voor de parlementaire behandeling (beoogde inwerkingtreding 1/1/2023). De uitwerking van het pensioenakkoord in wetgeving is een belangrijk thema voor de komende jaren. Onderdeel van het wetsvoorstel is ook de herziening van het nabestaandenpensioen, experimenten voor vrijwillige pensioenopbouw door ZZP'ers en het verkorten van de wachttijd van pensioenopbouw voor de uitzendsector. Dit laatste maakt ook deel uit van de brede aanpak om het aantal werknemers zonder pensioenopbouw te verkleinen.

Naast de discussie over de toekomst van het stelsel heeft de afdeling de afgelopen jaren gewerkt aan onderhoud van het stelsel. Dat heeft onder meer geleid tot wetgeving op het terrein van communicatie, bestuur en het verbeteren van keuzemogelijkheden in premieregelingen. Lopende wetsvoorstellen zijn het wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding en de aanpassing van de wet waardeoverdracht klein pensioen. Mogelijk gaan er ook wetstrajecten lopen om de uitvoeringspraktijk bij bedrag ineens te verbeteren en gegevensuitwisseling bij het pensioenregister. De afdeling is verantwoordelijk voor de contacten met De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) als toezichthouders.

Sociale Dialoog en Arbeidsmigratie

De afdeling bestaat uit vijf teams. Eén van deze teams coördineert het overleg met sociale partners over het SZW-brede beleid in de regiegroep en de contacten met de SER. Een ander team ontwikkelt het beleid rond collectieve arbeidsvoorwaardenvorming (cao/avv-beleid), medezeggenschap (Wet op de Ondernemingsraad) (WOR) en de WML. Daarnaast is er een team dat zich bezig houdt met driehoeksrelaties en het wettelijk kader voor de uitzendsector (Wet arbeidsallocatie door intermediairs) (Waadi). Tot slot houden twee aparte teams zich bezig met het arbeidsmigratiebeleid, zowel binnen de EU (o.a. detacheringsregels, aanpak van misstanden met arbeidsmigranten en arbeidsuitbuiting) als met derde landen (Wet Arbeid Vreemdelingen) (WAV).

Prioriteit van de afdeling is het bevorderen van eerlijk werk. De afgelopen jaren heeft de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) en de implementatie van de Handhavingsrichtlijn daaraan bijgedragen. Meer recent zijn de invoering van een meldplicht voor buitenlandse dienstverrichters en de implementatie van de Herziene detacheringsrichtlijn van belang. Op nationaal niveau bekijken we hoe we door een aanscherping van de regulering van de uitzendsector, de kwaliteit van de uitzendsector kunnen verbeteren, en hoe de invoering van een minimumuurloon kan bijdragen aan een transparantere en eerlijker beloning die beter handhaafbaar is. De afdeling werkt verder aan de aanpak van misstanden bij EU-arbeidsmigranten. De coronacrisis heeft een brede aanpak van deze misstanden rond de werk- en leefomstandigheden van EU-arbeidsmigranten extra urgent gemaakt. Het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer heeft in 2020 twee adviezen uitgebracht om het risico op besmetting tegen te gaan (eerste advies) en om structurele misstanden tegen te gaan en de werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten te verbeteren (tweede advies). Sommige aanbevelingen van het Aanjaagteam hebben direct tot maatregelen geleid, andere aanbevelingen werken we momenteel uit.

Maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid

Directie AV is sinds 2020 de tijdelijke thuisbasis voor de projectafdeling Maatwerkregelingen Duurzame Inzetbaarheid (MDI). Het project MDI vloeit voort uit het in 2019 gesloten pensioenakkoord tussen het kabinet en de werkgevers- en werknemersorganisaties. In het pensioenakkoord zijn naast afspraken over de vernieuwing van het pensioenstelsel en de AOW ook

maatregelen overeengekomen die tot doel hebben ervoor te zorgen dat iedereen gezond door kan blijven werken tot zijn of haar pensioenleeftijd, ook degenen die zwaar werk verrichten.

In de periode 2021 tot en met 2025 is er één miljard euro beschikbaar voor een sectorale maatwerkregeling, de Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU). Deze regeling voorziet in subsidies voor sectorale samenwerkingsverbanden van werkgevers- en werknemersorganisaties voor activiteiten op het terrein van duurzame inzetbaarheid. Daar waar knelpunten zijn in bedrijven of sectoren met werknemers met zwaar werk, krijgen sectoren bovendien de mogelijkheid om met behulp van subsidie werknemers eerder te laten uittreden.

Er worden in de periode 2021 tot en met 2025 verschillende aanvraagtijdvakken voor subsidie voor activiteitenplannen opengesteld. Ook in de jaren 2023 en 2024 worden aanvraagtijdvakken voor activiteitenplannen van samenwerkingsverbanden opengesteld.

Relevante actoren en overleggen

- Regiegroep met sociale partners uit de Stichting van de Arbeid;
- Uitvoerings- en handhavingsinstanties (ISZW, UWV, SVB, IND, DUO);
- Werkgevers- en werknemersorganisaties, de Stichting van de Arbeid, de SER;
- Ministeries van Financiën, EZK, V&J, BZK, LNV, BZ, I&W en OCW;
- Koepels van de bedrijfstak- en ondernemingspensioenfondsen (Pensioenfederatie) en verzekeraars (Verbond van Verzekeraars);
- Individuele pensioenfondsen en uitvoerders;
- Toezichthouders DNB en de AFM;
- Koepels van uitzendbureaus.

Kinderopvang (KO)

Tuncay Uyanik, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Kinderopvang draagt zorg voor het stelsel van kinderopvang: de directie is daarmee verantwoordelijk voor de Wet Kinderopvang die de financiering regelt en de kwaliteit van de kinderopvang waarborgt. Kinderopvang is zowel een instrument waarmee ouders arbeid en zorg kunnen combineren als een mogelijkheid voor kinderen om zich (verder) te ontwikkelen. In de politieke discussie is de nadruk de afgelopen tijd steeds meer komen te liggen op de ontwikkeling van het kind, inclusief de gedachten over kinderopvang als een algemene voorziening voor alle kinderen.

De directie kinderopvang is een kleine, dynamische directie. De directie kent geen afdelingsstructuur, maar bestaat uit twee teams: Team Stelsel, Toeslag en Kennis en Team Kwaliteit, Veiligheid en Toezicht en heeft een directeur en plv. directeur.

Kerncijfers

- In Q1 2021 gingen 827.000 kinderen (553.000 gezinnen) naar de kinderopvang met kinderopvangtoeslag. Van de 0-4 jarigen ging 57% naar de opvang en van de 4-12 jarigen 29%. De kinderopvang wordt voor 72% collectief gefinancierd. De resterende 28% betalen ouders zelf. Ouders krijgen tot de maximum uurprijs een deel van de kosten inkomensafhankelijk vergoed (tussen de 33% en 96%). Het meerdere, boven de maximum uurprijs, betalen zij volledig zelf.
- Er zijn ongeveer 3.400 kinderopvangorganisaties actief en ruim 20.000 gastouders, sommige met en sommige zonder winstoogmerk. Ongeveer 10% van de kinderopvang valt onder een private equity investeerder. De netto arbeidsparticipatie onder moeders met jonge kinderen steeg de afgelopen jaren en is momenteel 81,5%. Die van vaders is redelijk constant en bedraagt nu 94,9%. De gemiddelde netto arbeidsparticipatie in Nederland bedraagt 68,4%.

Hoofdwerkzaamheden

De directie werkt doorlopend aan het (verder) verbeteren van de toegankelijkheid (waaronder betaalbaarheid), veiligheid en kwaliteit van de kinderopvang. We hebben bijvoorbeeld scenario's t.b.v. de formatie uitgewerkt voor een nieuw (financierings)stelsel van kinderopvang (o.a. scenario SER-rapport met 2 dagen toegang voor ieder kind). Tegelijkertijd werkt ze aan verbeteringen binnen de huidige kinderopvangtoeslag. Ook werkt de directie doorlopend aan de samenhang en samenwerking tussen de kinderopvang en het primair onderwijs en is er bijzondere aandacht voor toegankelijkheid van kinderopvang voor specifieke doelgroepen (bijv. kinderen van inburgeraars of van ouders met een sociaal medische indicatie). Verder verkent de directie hoe de kwaliteit van de gastouderopvang verder omhoog kan, denkt ze na over een nieuw systeem voor de beoordeling welke EHBO-certificaten voldoen aan de voorwaarden en werkt ze samen met het ministerie van VWS, een maatregel uit die deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma als voorwaarde stelt voor toegang tot de kinderopvang, wanneer de vaccinatiegraad op of onder een nader in te stellen ondergrens komt. Het (dreigende) tekort aan kinderopvang-medewerkers en private equity in de kinderopvang komen als vraagstukken ook steeds nadrukkelijker op de agenda.

Daarnaast is in 2019 het *Programma BES(t) 4 kids* gestart om de kinderopvang in Caribisch Nederland te verbeteren en voor alle ouders betaalbaar te maken. Er is, mede gelet op de sociaaleconomische omstandigheden op de eilanden, gekozen voor een integrale voorziening (integratie kinderopvang en aanpak onderwijsachterstanden) die voor alle kinderen toegankelijk

moet worden. In het programma werken SZW, OCW, VWS en BZK samen met de Openbare Lichamen.

Het jaarlijks toezicht op kinderopvangorganisaties wordt uitgevoerd door GGD-en in opdracht van gemeenten. Gemeenten kunnen op basis van de inspectiebevindingen, geconstateerd naar aanleiding van de inspectie van de GGD, een handhavingsmaatregel opleggen. SZW voert momenteel met de toezichtpartijen enkele acties uit om de complexiteit van het toezichtstelsel te reduceren en de effectiviteit van het toezicht te verhogen. Om de veiligheid van kinderen te borgen gelden er wettelijke eisen, zoals een meldplicht en het vierogenprincipe. Alle medewerkers, gastouders en structureel aanwezigen moeten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen en worden continue gescreend op nieuwe strafbare feiten.

Daarnaast staan enkele onderwerpen in het bijzonder in de aandacht, waar hierna op wordt ingegaan.

Kinderopvangtoeslag (CAF-hersteloperatie en verbetertraject kinderopvangtoeslag)

De uitvoering van de kinderopvangtoeslag ligt bij de Belastingdienst/Toeslagen en beslaat jaarlijks een bedrag van ca. 3,5 miljard euro. Al enkele jaren komt de problematiek rond het toeslagenstelsel, en specifiek de kinderopvangtoeslag, steeds meer aan het licht. Een aanzienlijk deel van de ouders met kinderopvangtoeslag, krijgt te maken met terugvorderingen en nabetalingen. Om de problemen te verminderen werken SZW, Toeslagen en andere organisaties zowel aan verbeteringen binnen het huidige stelsel op korte termijn.

Begin 2020 heeft het Adviescommissie uitvoering toeslagen (AUT) een rapport uitgebracht over de toeslagenaffaire, met als conclusie dat ouders gedupeerd zijn door institutionele vooringenomenheid van de Belastingdienst en door hardheden van het toeslagenstelsel. Het nieuwe dienstonderdeel van de Belastingdienst/Toeslagen - Uitvoering Herstel Toeslagen (UHT) - voert de gehele hersteloperatie uit, inclusief de compensatieregelingen. De staatssecretaris van FIN-Toeslagen en Douane is hiervoor verantwoordelijk.

Gevolgen COVID-19

Als gevolg van Covid-19 zijn scholen en kinderopvanglocaties twee keer (gedeeltelijk) gesloten geweest. In deze periodes hebben kinderopvang en scholen noodopvang georganiseerd voor ouders in cruciale beroepen en vitale processen en voor kinderen in kwetsbare posities.

Aan ouders is gevraagd hun factuur voor de opvang door te betalen tijdens de sluiting, waarbij ouders een tegemoetkoming krijgen voor de betaalde eigen bijdrage (tot de maximum uurprijs). De kinderopvangsector bleef op deze manier regulier gefinancierd en de sector werd hiermee in staat gesteld noodopvang te verzorgen. De uitvoering van (een deel van) de regelingen (door SVB en Belastingdienst/Toeslagen) loopt nog.

Relevante actoren en overleggen

- De directie is, om uitvoering te geven aan het beleid, opdrachtgever van verschillende uitvoeringsorganisaties: de Belastingdienst/Toeslagen (voor de Kinderopvangtoeslag), DUO (voor de registers), GGD, VNG en IvHO (voor toezicht en handhaving).;
- Organisaties die (deel)belangen binnen de sector vertegenwoordigen:
  - ouders (o.a. Boink, voor Werkende Ouders)
  - werknemers (o.a. FNV, CNV)
  - werkgevers (o.a. Brancheorganisatie Kinderopvang, Branchevereniging Maatschappelijk Kinderopvang)
- Kennisinstellingen (o.a. universiteiten, ZonMw)
- Ministeries: OCW, FIN, VWS, BZK

Gezond en veilig werken (G&VW)

Heidi Boussen, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie G&VW is stelselverantwoordelijk voor arbeidsomstandigheden. De directie stelt kaders en stimuleert werknemers en werkgevers om invulling te kunnen geven aan hun primaire verantwoordelijkheid om gezonde en veilige arbeidsomstandigheden te creëren en te behouden. Dit vereist nauwe samenwerking met zowel de interne als de externe omgeving. G&VW staat in goed contact met 'werkend Nederland' via overleggen met de belangrijkste stakeholders. De dynamiek van het werkveld en de permanente en snelle sociaaleconomische veranderingen, gevoegd bij de recente ontwikkelingen als gevolg van COVID, zorgen ervoor dat de directie flink investeert in haar contacten met diverse stakeholders in het veld en beleid in afstemming en waar mogelijk co-creatie met deze stakeholders ontwikkelt. Daarnaast verzorgt de directie G&VW de programmering, coördinatie en afstemming met het RIVM en TNO.

De inzet bij veel van de huidige activiteiten van G&VW is erop gericht om een cultuurverandering binnen bedrijven te bewerkstelligen, die leidt tot een situatie waarbij gezond en veilig werken en duurzame inzetbaarheid een onderdeel worden van goed werkgever- en werknemerschap.

Organisatieopbouw

De directie G&VW werkt opgavegericht en kent geen formele afdelingsstructuur. Er zijn 3 teams werkzaam, bestaande uit diverse clusters, programma's, projecten en horizontale dossiers. De teams werken onder leiding van een MT-lid, zijn flexibel, werken over de grenzen van de eigen teams heen en kunnen met veranderende opgaven van samenstelling veranderen. Het managementteam bestaat uit de directeur en 3 MT-leden, daarbij ondersteund door een directiesecretaris.

Hoofdwerkzaamheden

De onderwerpen binnen het beleidsterrein waar G&VW verantwoordelijk voor is, variëren sterk. De directie houdt zich onder meer bezig met preventie van beroepsziekten, arbeidsveiligheid, product- en chemische veiligheid en duurzame inzetbaarheid. In de loop van 2020 is daar –mede door het verloop van de Covid-19 crisis– een belangrijk onderwerp aan toegevoegd, namelijk gezond en veilig thuiswerken en hybride werken.

Prioritaire thema's van de directie in 2021 zijn:

1. Gezond en veilig (thuis)werken tijdens COVID -19, w.o. thuiswerkadviezen kabinet, protocollen, gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen, test- en vaccinatiebeleid werkenden, toezicht en handhaving. Tevens wordt samen met o.a. IenW en op basis van een advies van de SER gewerkt aan een Toekomstagenda voor hybride werken.
2. De uitvoering van de kabinetsreactie op het advies van de Commissie Vergemakkelijking Schadeafhandeling Beroepsziekten (de Commissie Heerts), waaronder een tegemoetkoming aan slachtoffers van beroepsziekten als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke stoffen en een verbeterde kennisinfrastructuur
3. Gevaarlijke stoffen, w.o. de uitvoering van de beleidsreactie asbeststelsel en het vaststellen van veilige grenswaarden voor blootstelling aan gevaarlijke stoffen.
4. De ontwikkeling van een brede maatschappelijke samenwerking om de oorzaken van het hoge aantal burn-outs aan te pakken en tevens samen met VWS invulling geven aan het mentaal steunpakket i.v.m. de effecten van COVID-19 op de mentale gezondheid van werkenden.
5. De ontwikkeling van een nieuwe visie op arbeidsomstandigheden; de Arbovisie 2040 en samen met belanghebbenden deze in 2022 uitwerken in een Beleidsagenda.
6. Het voorbereiden van een kabinetsreactie op het advies van de kwaliteitstafel arbozorg over o.a. het verminderen van het tekort aan bedrijfsartsen.
7. Het verbeteren van de naleving en versterking van de handhavingsketen, waaronder ook de uitvoering van het meerjarenprogramma RI&E

8. Het verder stimuleren van werkgevers- en werknemersorganisaties via specifiek daarvoor ingerichte programma's en projecten, w.o. bijvoorbeeld een campagne gericht op voldoende bewegen voor mensen met een zittend beroep ("Elk half uur bewegen, zet de stap").

De wettelijke regels over gezond en veilig werken zijn grotendeels gebaseerd op EU-regelgeving. In Europees verband zet de directie in op meer en veiligere Europese grenswaarden voor gevaarlijke stoffen, zodat een gelijk speelveld ontstaat. Belangrijke monitorinstrumenten zijn de Nationale Enquêtes Arbeidsomstandigheden onder werknemers, zelfstandigen en werkgevers (NEA, ZEA en WEA). Tot slot ondersteunt G&VW werkgevers, werknemers en arboprofessionals met voorlichting en informatie via onder meer de website Arboportaal.

Relevante actoren en overleggen

Nationaal:

- Andere departementen of overheidsinstellingen: onder meer IenW, VWS, EZK, J&V en OC&W;
- Inspectie SZW en andere toezichthouders (b.v. de ANVS);
- Sociale partners, brancheorganisaties, SER, Stichting van de Arbeid;
- Kennisinstituten: TNO, RIVM, Gezondheidsraad en Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), NEN en het College Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB);
- Arbodienstverleners (OVAL) en beroepsverenigingen van preventiemedewerkers en kerndeskundigen (bedrijfsartsen, veiligheidskundigen, arbeidshygiënist, A&O-ers).

Internationaal:

- Europese overleggen, w.o. het Raadgevend Comité voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (Luxemburg), het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (Bilbao) en expert committees van de EC;
- International Labour Organisation (ILO, Genève).

Internationale zaken (IZ)

Roel Gans, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Internationale Zaken is verantwoordelijk voor het volgen van internationale ontwikkelingen en het internationaal uitdragen van de Nederlandse standpunten op het werkteerrein van het ministerie. De directie is ook verantwoordelijk voor het voeren van onderhandelingen, onder waarborging van de samenhang van het beleid van het ministerie en waar relevant voor Nederland. Daarnaast heeft de directie een coördinerende rol waar het gaat om de internationale contacten van het ministerie en zorgt ze dat informatie uit het internationale veld binnen het ministerie beschikbaar komt. Dit omvat onder meer de volgende hoofdtaken:

- het departementaal coördineren van de internationale aspecten van het beleid;
- het uitdragen van de Nederlandse standpunten van dat beleid in internationaal verband;
- het samenhangend adviseren over de afweging van prioriteiten van de verschillende dossiers en de te behalen onderhandelingsresultaten,
- het onderhandelen over de Nederlandse standpunten in internationaal verband;
- het ontwikkelen van strategische kaders ten aanzien van het te voeren beleid in EU en internationaal verband;
- het coördineren van de internationale expertise-uitwisseling inclusief het bijdragen aan de vormgeving van de onderzoeksagenda van internationale organisaties;
- het onderhouden van een internationaal netwerk ten behoeve van voornoemde taken.

De directie bestaat uit de volgende afdelingen:

Afdeling Europese Aangelegenheden (EA)

De afdeling EA is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng en onderhandelingen op voor SZW relevante dossiers bij de Europese Unie. EA verzorgt de inbreng op zowel de SZW-dossiers (arbeidsmobiliteit, de coördinatie van sociale zekerheid, gezond en veilig werken, e.a.) als op horizontale EU-onderwerpen met een direct belang voor SZW (Meerjarig Financieel Kader, de toekomst van de EU, EU-VK relatie, een diepere en eerlijkere interne markt e.a.). EA werkt hiervoor nauw samen met collega's binnen en buiten SZW. EA vormt het schakelpunt tussen de Permanente Vertegenwoordiging EU (zie hierna) en het departement en onderhoudt bilaterale netwerken met de voor Nederland belangrijkste EU-lidstaten en de EU-instellingen.

Permanente Vertegenwoordiging Brussel (PV)

Het dagelijks werk van PV-medewerkers bestaat uit onderhandelen en lobbyen in de EU namens Nederland. Dat betekent dat ze in dagelijks contact staan met de vertegenwoordigers van de andere lidstaten van de EU, de Europese Commissie en andere EU-instellingen zoals het European Economic and Social Committee (EESC) en het Europees Parlement, en bijvoorbeeld vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers op Europees niveau.

Afdeling Internationale Aangelegenheden (IA)

De afdeling IA is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng bij de voor SZW relevante internationale organisaties ILO (Internationale Arbeidsorganisatie), OESO, Raad van Europa, WTO, de VN en bij internationale fora als de G20 en de Alliance 8.7. Dit betekent deelnemen aan internationaal overleg en het voorbereiden van de Nederlandse inbreng in deze organisaties. De afdeling is verder verantwoordelijk voor de bilaterale sociale zekerheidsverdragen en bilaterale contacten met landen buiten de EU. Ook multilaterale internationale verdragen behoren tot het werkteerrein, net als de (inter)departementale coördinatie van periodieke nationale rapportages over deze verdragen.

Hoofdtthema's

De veranderende arbeidsmarkt (Future of Work)

Zowel de Europese Commissie als internationale organisaties zijn volop bezig met de 'future of work': de veranderingen op sociaal terrein door globalisering, technologische ontwikkelingen (robotisering, digitalisering) en demografische ontwikkelingen. Denk aan nieuwe vormen van werk zoals platformwerk, maar ook de positie van zelfstandigen en flexibel werkenden op de arbeidsmarkt, en de sociale bescherming van deze groepen.

Fatsoenlijk werk

Fatsoenlijk werk heeft betrekking op beloning (gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek), een gezonde en veilige werkomgeving en gelijke behandeling van eenieder en (EU-) arbeidsmigranten in het bijzonder. In Europees verband willen we dit realiseren via Europese regelgeving (o.a. detacheringsrichtlijn, EU-richtlijnen op het gebied van veiligheid en gezondheid), de inrichting van de Europese Arbeidsautoriteit en samenwerking in Benelux-verband. Wereldwijd wordt dit verder bevorderd door inzet in mondiale waardeketens, met o.a. de bestrijding van kinderarbeid en door maatschappelijk verantwoord ondernemen via o.a. de OESO-richtlijnen voor multinationals.

Een sociaal Europa

De Europese Commissie heeft begin 2021 een actieplan gepresenteerd voor de verdere implementatie van de Europese Pijler van Sociale Rechten, en komt in dat kader met drie nieuwe streefdoelen voor 2030 op EU-niveau. Daarnaast presenteerde de Commissie initiatieven zoals een kader voor Europees minimumloon, voorstel voor transparantie over de loonkloof tussen mannen en vrouwen en voorstellen ter bestrijding van kinderarmoede en jeugdwerkloosheid. Nederland heeft de sociale pijler verwelkomt. Nederland wil op sociaal terrein de bestaande competentieverdeling behouden en ziet graag dat EU-initiatieven bijdragen aan opwaartse sociaaleconomische convergentie en een gelijk speelveld.

Bilaterale verdragen sociale zekerheid

Nederland heeft bilaterale sociale zekerheidsverdragen met 34 landen buiten de EU, EER en Zwitserland, over het recht op sociale zekerheid van tussen de landen migrerende werknemers. Aangescherpt Nederlands beleid (o.a. stopzetten export kinderbijslag) maakt het noodzakelijk deze verdragen aan te passen. Als gevolg van Brexit wordt ook de bilaterale relatie met het VK op het terrein van sociale zekerheid herzien. Verder maakt Nederland waar mogelijk afspraken over vermogensonderzoeken en sluit het soms nieuwe verdragen af met handelspartners.

Relevante actoren en overleggen

- De (ministeriële) Raad voor Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid & Consumentenzaken van de EU: deelname door minister SZW, voorbereiding in ambtelijke Raadswerkgroepen en in Coreper;
- Het aan de Raad gelieerde Social Protection Committee en het Employment Committee;
- De wekelijkse interdepartementale Coördinatiecommissie Europese vraagstukken (CoCo);
- De Raad Europese Aangelegenheden (REA): is belast met de strategische Europese agenda, de voorbereiding van de Europese Raad.;
- De Hoog-Ambtelijke Commissie EU bereidt de REA voor;
- De interdepartementale Coördinatiecommissie Internationale Aangelegenheden is een ambtelijk voorportaal van de (Rijks)ministerraad;
- Het interdepartementale overleg over Koninkrijk aangelegenheden (ACKR);
- ILO: jaarlijkse ministeriele Internationale Arbeidsconferentie ILO; Beheersraad ILO, en comités en werkgroepen;
- OESO: het Employment, Labour and Social Affairs Committee;
- Raad van Europa: het overheidscomité voor de naleving van het Europees Sociaal Handvest en de Europese Code Sociale Zekerheid;
- G20: de Employment Working Group van de G20;

- Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen voor multinationals;
- Alliance 8.7: mondiaal platform dat zich inzet om kinderarbeid en dwangarbeid te bestrijden (SDG 8.7).

Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (UAW)

Martin van der Goes, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving is verantwoordelijk voor:

- de registratie van aangemelde collectieve arbeidsovereenkomsten;
- het behandelen van verzoeken om algemeenverbindendverklaring van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten en het behandelen van bedenkingen en dispensatieverzoeken m.b.t. ingediende verzoeken om algemeenverbindendverklaring;
- het behandelen van verzoeken om algemeen verbindendverklaring van (verzamel) cao's Private aanvulling WW en WGA (PAWW)
- het behandelen van aanvragen om verplichtstelling in het kader van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de behandeling van zienswijzen daartegen alsmede de behandeling van individuele ontheffingen m.b.t. een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds;
- het behandelen van aanvragen om verplichtstelling in het kader van de Wet betreffende verplichte deelneming in een beroepspensioenfonds;
- het behandelen van aanvragen tot toepassing van de ontheffing bedoeld in artikel 8, derde lid, van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 (werktijdverkorting) ;
- het innemen van meldingen als bedoeld in de Wet melding collectief ontslag, alsmede de afhandeling van verzoeken om toepassing van artikel 6, derde lid, van die wet;
- het verrichten van kwantitatief- en kwalitatief onderzoek naar de ontwikkelingen in cao's en het verzorgen van beleidsinformatie met betrekking tot de aan de directie opgedragen taken.

De directie bestaat uit drie afdelingen:

- Collectieve Arbeidsvoorwaarden (CAV); Renée Roodenburg
- CAO-Onderzoek en Beleidsinformatie (COB); Grietus Wiggers
- Functioneel Beheer (FB); Lambert Wijnvoord

Hoofdwerkzaamheden

Afdeling Collectieve Arbeidsvoorwaarden

Deze afdeling is verantwoordelijk voor de registratie van afgesloten, gewijzigde en opgezegde cao's, de voorbereiding van besluiten tot algemeenverbindendverklaring (avv) van (bepalingen van) cao's en de voorbereiding van besluiten tot verplichtstelling van bedrijfstakpensioenfondsen en beroepspensioenregelingen. Daarnaast bereidt deze afdeling besluiten voor waarbij aan ondernemingen in geval van calamiteiten toestemming tot werktijdverkorting onder gelijktijdige vermindering van loon kan worden verleend (WTV-regeling).

Afdeling Cao-onderzoek en Beleidsinformatie

Deze afdeling verricht op verzoek van de SZW-beleidsdirecties onderzoek naar algemene ontwikkelingen in cao's. De thematiek van cao-onderzoek is in beginsel SZW-breed: naast geregelde rapportage over de contractloon-ontwikkeling en verschillende beloningsvormen, doet de afdeling naargelang de politieke actualiteit ook onderzoek naar de mate waarin cao's afspraken bevatten over bijvoorbeeld leren en ontwikkelen, arbeid en zorg, interne- en externe flexibiliteit en preventie m.b.t. ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Team Functioneel Beheer

UAW is een ICT-intensieve directie met directie specifieke systemen. Team Functioneel beheer is belast met het functioneel beheer en informatiemanagement van deze systemen (zaak- en BI systemen), het beheer van licenties en contracten en het beheer van de website. Daarnaast is FB verantwoordelijk voor de contacten met en de sturing op het applicatiebeheer en het technisch beheer.

Relevante actoren en overleggen.

UAW participeert in het overleg met de Stichting van de Arbeid over aangelegenheden die de wet AVV betreffen. Daarnaast is er frequent overleg met sociale partners op decentraal niveau. Daarbij kan het gaan over voorgenomen nieuw beleid, de wijze waarop wetgeving in cao's wordt opgenomen, maar ook over geschillen tussen partners over bijvoorbeeld de werkingssfeer. De verplichtstelling van pensioenregelingen vraagt om regelmatig overleg met DNB.

Interdepartementaal bestaat een relatie met BZK vanwege de privatisering van het arbeidsvoorwaardenrecht (WNRA). Intern zijn voor de afdeling CAV de directies AV en WBJA de belangrijkste partners.

Voor de afdeling COB zijn de belangrijkste externe gesprekspartners AWWN, FNV, CPB en CBS. Het gaat daarbij voornamelijk om onderzoeks-methodologische verrijking en uitwisseling.

De externe relaties van FB zijn met name de specialisten en ontwikkelaars bij leveranciers (Mozard, Netcompany) en de specialisten en beheerders van SSC-ICT (BZK). Daarnaast is er vanzelfsprekend intensief contact met interne partijen als CIO-office en HIS (Haagse Inkoop Samenwerking).

Afdeling Bedrijfsvoering en Managementondersteuning (BMO) DG Werk SZW

Floor van Soest, afdelingshoofd

Kerntaken en organisatieopbouw

De afdeling Bedrijfsvoering en Managementondersteuning (BMO) is verantwoordelijk voor de uitvoering van beleidsonafhankelijke bedrijfsvoeringstaken ter ondersteuning van de directeur-generaal en de directeuren van DG Werk. Onder deze taken vallen o.a.:

- de management-, administratieve-, personele-en financiële ondersteuning, communicatie, informatievoorziening en -beveiliging, ICT en huisvesting;
- het aanleveren van managementinformatie op het gebied van de bedrijfsvoeringsprocessen;
- het leveren van een bijdrage aan documenten die de dienstonderdelen van het directoraat-generaal Werk opstellen in het kader van de planning- en controlcyclus van het ministerie;
- het opstellen en monitoren van de bestedingsplannen en personeelsprognoses;
- het opstellen en monitoren van de voortgangsrapportage over DG-brede bedrijfsvoeringsonderwerpen;
- een goede afstemming met de tweedelijns bedrijfsvoering die centraal voor het gehele ministerie gevoerd wordt;
- het financieel beheer;
- het beheersmatig ondersteunen van de directeur-generaal bij de aansturing van de onder de directies die onder hem vallen.

Inrichting en sturing

De afdeling BMO wordt aangestuurd door een afdelingshoofd. De afdeling kent drie teams:

- Team Werkplek, Personeel en Organisatieprocessen;
- Team Financiën;
- Team Managementondersteuning.

De teams WPO en Financiën worden elk afzonderlijk functioneel door een coördinator aangestuurd. Deze twee coördinatoren zijn tevens plaatsvervangers van het hoofd. Zij nemen het hoofd op inhoudelijk niveau (inclusief financieel mandaat) waar bij afwezigheid e/o ziekte. De aansturing van het afdelingshoofd ligt bij de directeur Internationale Zaken. Voor het afdelingshoofd is de directeur bevoegd gezag. Het afdelingshoofd rapporteert periodiek aan het MT DG Werk.

Het afdelingshoofd is verantwoordelijk voor de aansturing van en leidinggeven aan de medewerkers en is eind- en p-verantwoordelijk voor de gehele afdeling. Het afdelingshoofd voert de personeelsgesprekken met de medewerkers, de directeuren fungeren hierbij als informant en verstrekken informatie over de functieervulling. Het afdelingshoofd draagt er zorg voor dat de afdeling een optimale en kwalitatief hoogstaande bedrijfsmatige ondersteuning en advisering aan de primaire processen en het management van alle directies binnen DG Werk levert. Het bevorderen en waarborgen van de samenwerking binnen en tussen de teams en met de beleidsdirecties staat centraal.

Hoofdwerkzaamheden

Team Werkplek, Personeel en Organisatieprocessen (WPO)

De werkzaamheden die het team WPO voor alle directies uitvoert betreffen:

- bedrijfsvoeringwerkzaamheden op het terrein van huisvesting, arbo-coördinatie, administratieve organisatie, communicatie, coördinatie informatiebeveiligingen privacy, ICT en het volgen van ontwikkelingen op deze terreinen;
- informatievoorziening op het terrein van personeel, zoals formatieoverzichten, verzorging informatievoorziening in het kader van het Sociaal Medisch Team (SMT);
- proactief adviseren (middels voorstellen) van zowel de individuele directeur/afdelingshoofd als het MT DG Werk;
- voeren van overleggen met verschillende stakeholders.

Team Financiën(F)

De werkzaamheden die het team Financiën voor alle directies uitvoert, betreffen:

- het verzorgen van betaalopdrachten, prestatieverklaringen e.d.;
- het opstellen van bestedingsplannen en het monitoren van de budgetuitputting (materieel, personeel, beleids- en onderzoeksbudgetten);
- het voorbereiden, toekennen en vaststellen van de kleine geldstroom;
- de voorbereiding, administratie en inhoudelijk ondersteuning bij het toekennen van subsidies en het subsidiebeheer;
- de toetsing van desaldering van de toeslag kinderopvang;
- het ondersteunen van aanbesteding/opdrachtverleningen (inkoopactiviteiten) en verlenen decharge; □het proactief adviseren (middels voorstellen) van zowel de individuele directeur/afdelingshoofd als het MT DG Werk;
- de coördinatie en inhoudelijke begeleiding ADR en FEZ;
- het voeren van overleggen met verschillende stakeholders.

Team Managementondersteuning (MO)

Managementondersteuners vervullen een vitale rol binnen één directie, maar worden bij drukte, vakantie e/o ziekte DG-breed flexibel ingezet. De hoofdtaken van de MO-ers zijn uitgewerkt in het door het MT DG Werk vastgestelde Kader Dienstverlening BMO MO DG Werk. In het Kader zijn vier rollen benoemd en uitgewerkt (rechterhand manager, ondersteuner directie, specialistische ondersteuner en projectondersteuner). Deze rollen kunnen binnen de medewerker in wisselende verhoudingen verenigd zijn.

Relevante actoren en overleggen

BMO werkt nauw samen met de zes beleidsdirecties binnen DG Werk. Daarnaast onderhoudt BMO nauwe contacten met o.a.:

- Afdelingshoofden bedrijfsvoering e/o managementondersteuning van de andere kolommen binnen SZW;
- De directie Organisatie Bedrijfsvoering en Personeel (OBP);
- De directie Financieel-economische Zaken (FEZ);
- De Audit Dienst Rijk (ADR);
- De verschillende SSO's (o.a. FDC, HIS, FMH en SSC-ICT)).

Inspecteur-generaal (IG) Inspectie SZW (vanaf 1 januari 2022: Nederlandse arbeidsinspectie)

Rits de Boer, Inspecteur-generaal

Missie

De Inspectie SZW werkt aan eerlijk, gezond en veilig werk en bestaanszekerheid voor iedereen. Ze doet dit op basis van meldingen, risico- en omgevingsanalyses. Ze zet toezicht en opsporing in waar de meest hardnekkige problemen zitten en het effect het grootst is.

Organisatie

De Inspectie SZW werkt risicogericht en programma gestuurd. Ze wil een moderne en wendbare organisatie zijn die via een programmatische en projectmatige werkwijze integraal en flexibel werkt. Hiertoe is de structuur van de Inspectie SZW met ingang van 1 juli 2017 aangepast. Aan het hoofd van de Inspectie SZW staat Inspecteur-generaal Rits de Boer. Samen met vijf directeuren vormt hij het IG-team. Dat geeft leiding aan een organisatie van circa 1400 fte, inspecteurs, rechercheurs, onderzoekers, ondersteuners, adviseurs etc. Er is sprake van collegiale besluitvorming en gezamenlijke verantwoordelijkheid in het IG team, waarbij portefeuilles op basis van ervaring en affiniteit worden bepaald.

Transitie

De Inspectie SZW doorloopt een drietal transities. Uitbreiding, organisatieontwikkeling, focus op maatschappelijk effect.

Uitbreiding

Eind 2017 is op grond van het Inspectie Control Framework (ICF) in het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' vastgesteld dat de Inspectie SZW 50 miljoen euro extra krijgt om de handhavingsketen te versterken. Eind 2018 is dat bedrag in een afstemmingsproces met de meest betrokken leden van de Kamercommissie aangevuld met 0,5 miljoen euro voor de aanpak van arbeidsdiscriminatie bij werving en selectie.

Een groot deel van die extra middelen gaat naar personele uitbreiding van de Inspectie. In 2018 is gestart met het werven. De Inspectie groeit daarmee van circa 1150 fte begin 2018 naar circa 1550 fte eind 2022. Zie onderstaande figuur. Corona zorgt voor vertraging/verschuiving in de tijd bij werven, selecteren, opleiden en praktijkbegeleiding. Tot 2023 werft de Inspectie SZW nog circa 150 medewerkers, waarvan het grootste deel inspecteurs én rechercheurs. Door de extra inspecteurs en rechercheurs neemt de inspectiedekking toe: de Inspectie bereikt meer bedrijven met haar interventies dan voorheen.

Doorontwikkeling organisatie

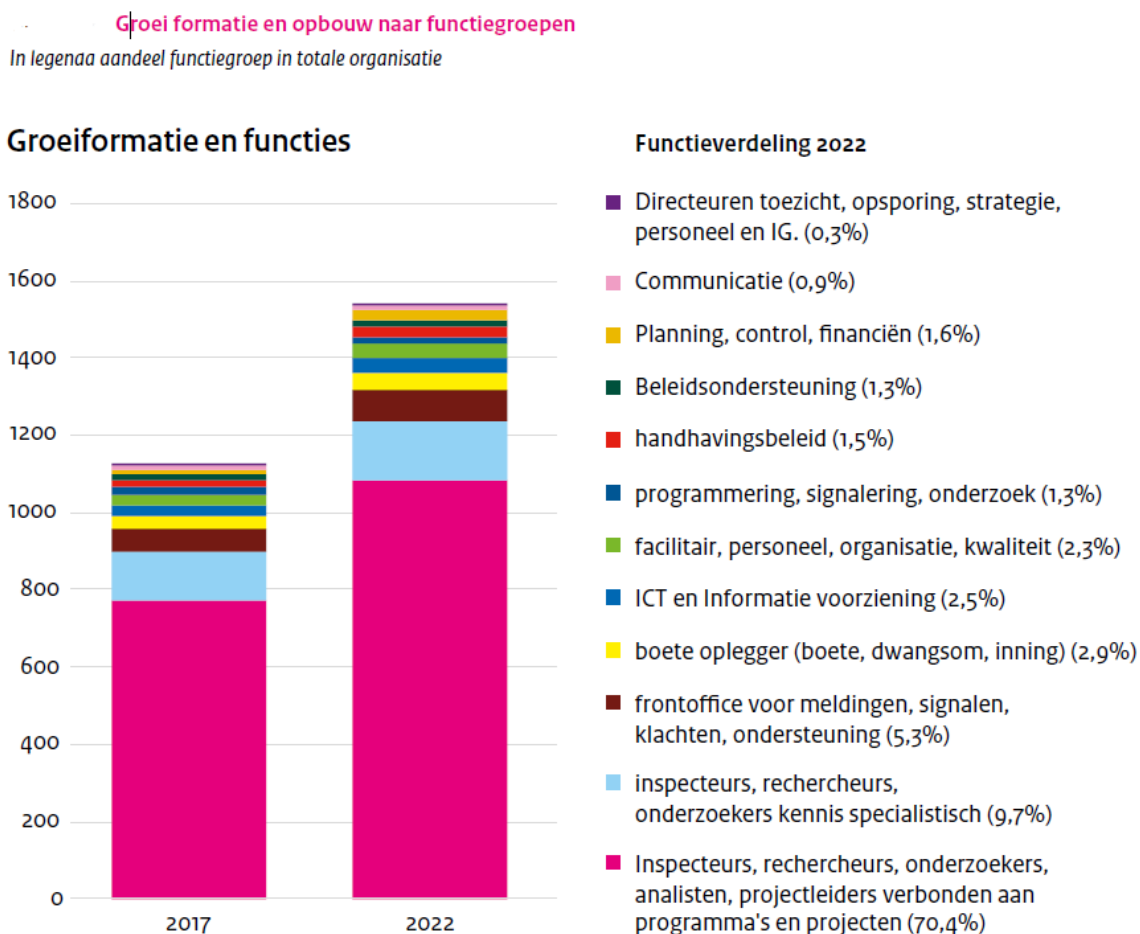
Om programmatisch werken tot uitdrukking te brengen, is in 2017 de structuur van de organisatie aangepast. In 2019 heeft de Inspectie SZW de uitbreiding van de formatie doorgevoerd in het Organisatie en Formatierapport. Toen is ook in samenspraak met de ondernemingsraad een proces van evaluatie en doorontwikkeling gestart om uit de gehele organisatie ervaringen en voorstellen op te halen. Dit proces heeft binnen de bestaande structuur al tot aanpassingen geleid en zal in 2021 ook leiden tot een adviestraject met de ondernemingsraad om de structuur op onderdelen verder aan te passen.

Focus op maatschappelijk effect

In het verleden rapporteerde de Inspectie SZW vooral over het aantal uitgevoerde inspecties en opgelegde boetes. Alleen cijfers over het aantal inspecties zeggen echter weinig over wat er is bereikt in de samenleving. Om die reden is de inspectie zich meer gaan richten op

maatschappelijke effecten en het zichtbaar maken daarvan. In de SZW-begroting en verantwoording wordt gerapporteerd op een aantal inspectiebrede ICF-indicatoren. In de jaarplannen en jaarverslagen gaat de inspectie dieper in op de toezichtsprogramma's. Daarin staan bijvoorbeeld per programma de beoogde effecten en bereikte resultaten. Aantallen inspecties, boeterapporten, rechercheonderzoeken en onderzoeksrapporten blijven belangrijk, maar zijn geen doel op zich.

In lijn met aanbevelingen van de WRR versterkt de Inspectie SZW ook de 'reflectieve' functie van toezicht, door het signaleren van ontwikkelingen (bijvoorbeeld over maaltijdbezorging, jonge influencers) en het maken van een 'Staat van' (bijvoorbeeld over veiligheid, gezondheid of eerlijk werk).

Analyse, Programmering en Strategie (APS)

Frances Diepstraten (per 1 september), directeur en plv Inspecteur-Generaal

Kerntaken en organisatieopbouw

De directie APS bestaat uit de volgende afdelingen:

- Beleids- ondersteuning (BO)
- Boete, Dwangsom, Inning (BDI)
- Communicatie
- Handhaving
- Programmering, Signalering & Onderzoek (PSO)

Hoofdwerkzaamheden

De directeur APS is onder meer verantwoordelijk voor:

- Het samen met de directies voorbereiden van beslissingen over de strategie en de programmering wat betreft de werkzaamheden van de inspectie, waaronder het meerjarig strategisch plan, de landelijke strategieën op het gebied van de programma's, de opsporing van de directie Opsporing en het uitvoeren van deze beslissingen voor zover het de eigen directie betreft.
- Het coördineren van de beleidsontwikkeling en -uitvoering van de inspectie met de beleidsontwikkeling en -uitvoering van de andere onderdelen van het ministerie en van andere ministeries.
- Het verrichten van de inspectiebrede risicoanalyse en risicoanalyses voor onderdelen van de inspectie, waaronder rapportages over opsporing, zoals criminaliteitsbeelden, risicoanalyses en onderzoekenvaluaties.
- Het verzorgen van de communicatie in brede zin van de inspectie.
- Het ondersteunen van inspecteurs en rechercheurs op het gebied van handhavings- en wetgevingskennis en het formuleren van een inspectiebreed handhavingsbeleid.
- Het opstellen van boete- en bestuursdwangbeschikkingen van de inspectie in het kader van toezicht en handhaving, en de uitvoering van die beschikkingen; het geven van waarschuwingen inzake stillegging van werkzaamheden in verband met recidive, alsmede het voorbereiden en bekendmaken van beschikkingen tot stillegging van werkzaamheden in verband met recidive.

Relevante actoren en overleggen

- Departementaal SZW en interdepartementaal
- Zbo's en andere overheidsorganisaties
- Sociale partners en andere belangenbehartigers
- Inspectieraad en andere samenwerkende Inspecties/toezichthouders
- Internationale organisaties zoals de ELA, ILO, SLIC en het Europees Platform tegen zwartwerk
- Relatiebeheer vindt plaats in overleg met de andere directeuren.

Directie Opsporing

Bert van Hoorn, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

Vanwege de eisen aan een Bijzondere Opsporingsdienst (BOD) heeft deze directeur de integrale verantwoordelijkheid voor de personele en functionele aansturing van de medewerkers in de directie Opsporing.

De directeur Opsporing is verantwoordelijk voor Opsporing Zorgfraude.

Hoofdwerkzaamheden

De directeur Opsporing is onder meer verantwoordelijk voor:

- Het doen vormgeven van het programmaplan, de doorontwikkeling en de realisatie van de aan hem toegewezen programma's, met bijzondere aandacht voor de invulling van de politiek-bestuurlijke visie achter de programma's en het zorg dragen voor initiatie, bestuurlijke haalbaarheid en interventies om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.
- Actieve afstemming op strategisch niveau met onder meer departementale vertegenwoordigers en externe belanghebbenden ten behoeve van de doorontwikkeling en realisatie van de toezichtprogramma's.
- Het onderkennen en agenderen van programma-overstijgende vraagstukken en risico's, waaronder allocatie- en portfoliovraagstukken.
- Het toezicht op de naleving door werkgevers van wet- en regelgeving.

Relevante actoren en overleggen

- UWV, SVB, VNG, Divosa, IND, NZA, VWS
- Platform Bijzondere Opsporingsdiensten: FP, FIOD, de Inlichtingen- en Opsporingsdiensten van ILT en NVWA
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel (NRM)
- Andere inspectiediensten en toezichthouders
- OM, AP, FP en Politie
- Relatiebeheer vindt plaats in overleg met de andere directieën.

Directie Toezicht

Henk de Groot, directeur

Marijke Kaptein, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

De Toezichtsdirecteuren zijn verantwoordelijk voor de volgende programma's:

- Agrarisch en groen
- Arbeids(markt)discriminatie en psychosociale arbeidsbelasting
- Arbeidsuitbuiting
- Asbest
- Bedrijven met gevaarlijke stoffen
- Bouw en infrastructuur
- Horeca en detailhandel
- Industriële arbeid
- Certificatie en Marktoezicht
- Meldingen en preventie oneerlijk werk
- Meldingen, verzoeken en preventie ongezond en onveilig werk
- Programma toezicht SUWI en Sociaal Domein
- Schijnconstructies, cao-naleving en fraude
- Schoonmaak
- Transport & logistiek
- Uitzendbureaus
- Zorg

In verband met doorontwikkeling van de Inspectie werken de vakgroepen van directie M&M, die de menskracht leveren voor de programma's, met de programmaleiding samen in stuurtafels onder leiding van de Directeuren Toezicht en de Directeur Mensen en Middelen

Hoofdwerkzaamheden

De Toezichtsdirecteuren zijn onder meer verantwoordelijk voor:

Het doen vormgeven van het programmaplan, de doorontwikkeling en de realisatie van de aan haar toegewezen programma's, met bijzondere aandacht voor de invulling van de politiek-bestuurlijke visie achter de programma's en het zorg dragen voor initiatie, bestuurlijke haalbaarheid en interventies om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

Actieve afstemming op strategisch niveau met onder meer departementale vertegenwoordigers en externe belanghebbenden ten behoeve van de doorontwikkeling en realisatie van de toezicht programma's.

Het onderkennen en agenderen van programma-overstijgende vraagstukken en risico's, waaronder allocatie- en portfoliovraagstukken.

Het toezicht op de naleving door werkgevers van wet- en regelgeving.

Relevante actoren en overleggen

- UWV, SVB, VNG, Divosa
- Werknemers- en werkgeversorganisaties
- Brancheorganisaties, bijvoorbeeld KHN (horeca), LTO (land- en tuinbouw), OSB (schoonmaak), ABU en SNCU (uitzendbranche)

- BRZO+ (BRZO = Besluit Risico's Zware Ongevallen, betreft overleg met ILT, Rijkswaterstaat, Veiligheidsregio's, Openbaar Ministerie, Omgevingsdiensten)
- Andere inspectiediensten
- Relatiebeheer vindt plaats in overleg met de andere directeurs.

Directie Mensen & Middelen (M&M)

Irene Gerrits, directeur

Kerntaken en organisatieopbouw

M&M bestaat uit vijf afdelingen:

- Frontoffice, Inspectie en Managementondersteuning (FIMO)
- Services, Personeel, Organisatie en Kwaliteit
- Informatiemanagement en Informatievoorziening
- Planning, Control & Financiën
- Inspectiebreed Kenniscentrum

Vakgroepen

- Programma- en projectmanagement
- Arbeidsomstandigheden (Arbo)
- Arbeidsmarktfraude (AMF)
- Major Hazard Control (MHC)
- Analyse & Onderzoek (A&O)

Hoofdwerkzaamheden

De directeur M&M is onder meer verantwoordelijk voor:

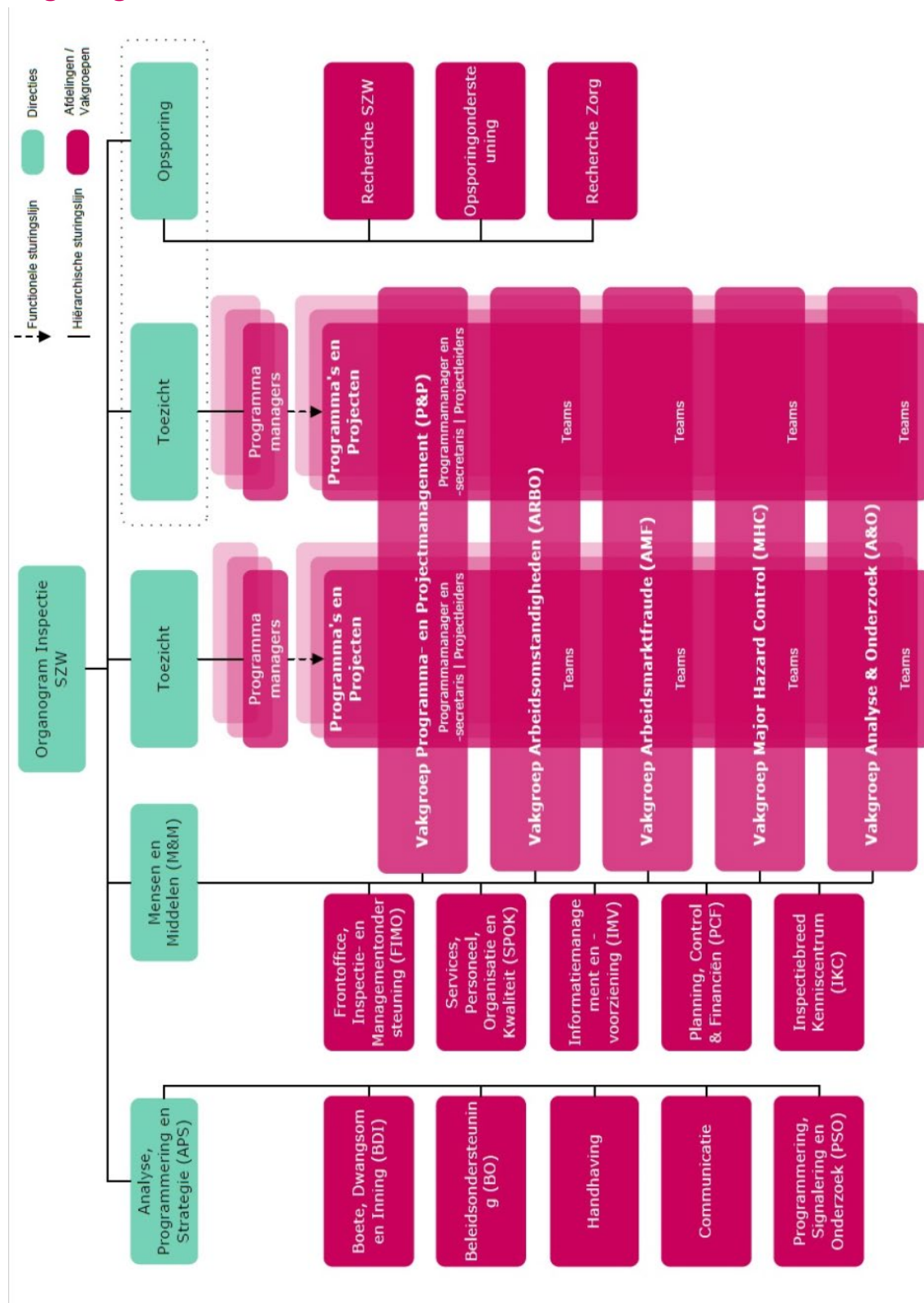
- Het voorbereiden van kader stellende beslissingen over inrichting en uitvoering van een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering van de inspectie, en voor periodieke evaluatie daarvan.
- De planning, administratie en control, waaronder het financiële beheer, van de inspectie.
- Het personeelsadvies en -beleid, de personeelsontwikkeling en het personeelsbeheer van de inspectie.
- Het voorbereiden van het jaarplan en het jaarverslag van de inspectie, in samenwerking en afstemming met de overige directies van de inspectie.
- Het ontvangen, beoordelen en doorgeleiden van ongevalsmeldingen en overige meldingen, klachten signalen, ontheffingsverzoeken en vrijstellingsverzoeken naar de inhoudelijk verantwoordelijke directie, met uitzondering van opsporingssignalen die de directie Opsporing rechtstreeks ontvangt.

Relevante actoren en overleggen

- Departementaal: directie Bedrijfsvoering, FEZ
- Interdepartementaal: SGO 5, Rijksgebouwendienst, ministerie van Financiën, SSO-ICT, UBR-HIS (inkoop, aanbesteding), ADR

Relatiebeheer vindt plaats in overleg met de andere directeuren.

Organogram

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)

UWV zorgt voor landelijke uitvoering van de werknemersverzekeringen en voor arbeidsmarkt- en gegevensdienstverlening. Dat doet UWV als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. UWV voert wettelijke en aanvullende taken uit en richt zich op vier kerntaken: Uitkeren, Werk, Indicatiestelling en Gegevensbeheer.

Missie, visie en kerntaken

Mensen zijn op hun best als ze met werk kunnen deelnemen aan de maatschappij. De maatschappij functioneert het best als zoveel mogelijk mensen dat doen. De missie van UWV is om, samen met partners, verschil te maken door werken voor mensen te bevorderen. Als werken onmogelijk is toetst UWV of iemand recht heeft op een uitkering of dat er nog mogelijkheden zijn om in eigen inkomen te voorzien. De belangrijkste activiteiten van UWV zijn ondergebracht in vier divisies waarbinnen de kerntaken centraal staan.

Divisie Uitkeren:

Divisie Uitkeren zorgt voor een efficiënte en snelle verwerking van uitkeringsaanvragen van klanten en uitbetalingen aan klanten. In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voert UWV verzekeringswetten uit voor de onderwerpen werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ziekte.

De kerntaken behelzen de uitvoering van de volgende wettelijke werknemersverzekeringen:

- Werkloosheidswet (WW)
- Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA)
- Ziektewet (ZW)
- Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (Wajong)
- Toeslagenwet (TW)
- Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Zelfstandigen (WAZ)
- Bepaalde onderdelen van de Wet Arbeid en Zorg (WAZO)
- Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)

Daarnaast is UWV uitvoerder van (onderdelen van) een aantal andere wetten en regelingen, zoals (niet uitputtend): Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl), Wet Invoering Extra Geboorteverlof (WIEG), Compensatieregeling Transitievergoeding (CTV), Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB), enz.

Werkbedrijf:

Bij het WERKbedrijf komen arbeidsbemiddeling en re-integratie bij elkaar. Het is het trefpunt voor werkzoekenden (ondersteuning bij zoeken van werk en aanvragen van uitkering) en werkgevers (vacaturebehandeling, ontslag- en tewerkstellingsvergunningen). UWV ondersteunt werkzoekenden bij het zoeken naar werk, bevordert baankansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en vormt een schakel tussen werkgevers, publieke en private partijen op lokaal, regionaal en landelijk niveau. In de 35 arbeidsmarktregio's werkt UWV samen met gemeenten en andere partners om een betere aansluiting te bewerkstelligen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Sociaal Medische Zaken - Indicatiestelling:

UWV voert via Sociaal Medische Zaken beoordelingen uit om te bepalen wat mensen met een

arbeidsbeperking nog wél kunnen, zodat zij binnen hun mogelijkheden kunnen participeren op de arbeidsmarkt.

Gegevensdiensten - Het gegevensbeheer:

Gegevensdiensten verzamelt, beheert en levert gegevens over lonen, uitkeringen en arbeidsverhoudingen van alle werkenden, gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden in Nederland. UWV stimuleert het meervoudig gebruik van gegevens en het verbinden van vraag en aanbod van gegevens in het domein Werk en Inkomen.

Deze vier onderdelen krijgen ondersteuning van een vijfde divisie, **Klant & service**. Die is het aanspreekpunt voor onze klanten en werkt doorlopend aan manieren om (de beleving van) het klantcontact te verbeteren. De landelijke **bedrijfsonderdelen Bezwaar en beroep**, en **Handhaving** zijn verantwoordelijk voor behoud van rechtmatig gebruik van onze dienstverlening, bij eventueel bezwaar op genomen besluiten of in geval van fraude.

ICT

Sommigen noemen UWV wel een ICT-bedrijf. In de kern is dat uiteraard niet het geval, maar zonder ICT is het onmogelijk om de taken van UWV uit te voeren en daarmee is de goede stabiliteit, toekomstvastheid en wendbaarheid van onze ICT-systemen een absolute voorwaarde om ons werk uit te voeren. Bij nieuwe wet- en regelgeving staat dan ook altijd de maakbaarheid in termen van ICT centraal. De ICT-functie, beter genoemd de IV (informatie voorziening), is verdeeld over de verschillende divisies van UWV. Daarover bestaat centrale sturing op concern niveau door de Chief Information Officer en door het CIO-office.

Tot slot bestaan binnen UWV nog de stafdirecties: Accountantsdienst, Bestuurszaken, Facilitair Bedrijf, Financieel Economische Zaken, Human Resources Management en Strategie, Beleid en Kenniscentrum.

Samenwerking:

Op nationaal niveau werkt UWV samen met andere uitvoeringsorganisaties zoals de Belastingdienst. De Loonaangifteketen is een belangrijk onderdeel van deze samenwerking. Sinds 2006 werken Belastingdienst, UWV en CBS in deze keten samen op het gebied van gegevensuitwisseling in het kader van de loonaangifte, loonbelasting en premieheffing. Als beheerder van de Polisadministratie speelt UWV hierin een cruciale rol.

Een tweede keten waarin UWV opereert is de Suwi-keten. Hierin verwerken wij gegevens afkomstig van alle Suwi-partners zoals de SVB en gemeenten, maar ook van externe partijen als de RDW. Het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) is als onderdeel van UWV verantwoordelijk voor veilige uitwisseling van deze gegevens via Suwinet. Deze gegevens betreffen persoonsgegevens om te bepalen of iemand bijvoorbeeld in aanmerking komt voor een uitkering of bijstand. De gegevens kunnen ook worden gebruikt bij fraudeonderzoek. Suwi-net fungeert daarbij als doorgeefluik, niet als beheerder van de gegevens.

Daarnaast werkt UWV samen met allerlei andere partners, zoals gemeenten, sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de cliëntenraden en de Nationale Ombudsman.

Internationaal

UWV werkt samen met buitenlandse uitkeringsinstanties bij de uitvoering van de handhavende taak. De controlemogelijkheden voor Nederlandse uitvoeringsorganisaties zijn in het buitenland beperkt. Het Internationaal Bureau Fraude-informatie (IBF) en het Interventieteam Buitenland (ITB) dragen gezamenlijk bij aan de bestrijding van grensoverschrijdende fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik van sociale zekerheid.

Ontwikkelingen en opgaven

NOW

UWV is verantwoordelijk voor de totstandkoming en uitvoering van diverse noodmaatregelen in het kader van de coronacrisis, waarvan de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) de bekendste is. In 2020 kende UWV ruim 280.000 aanvragen toe en keerde voor 15 miljard uit aan bedrijven die getroffen werden door de crisis. Nog steeds kunnen bedrijven loonsteun aanvragen in het kader van de NOW; op 6 mei opende het loket voor de 5^e tranche. Bij de totstandkoming van de NOW zijn snelheid en uitvoerbaarheid van de regeling voorop geplaatst. Dat betekent dat de loonsteun vrijwel geheel geautomatiseerd als een voorschot is verstrekt en dat verrekening achteraf plaatsvindt. De nagenoeg volledige automatische beoordeling van NOW-aanvragen betekent dat de regeling generiek is en er weinig mogelijkheden zijn om uitzonderingen in te bouwen. Alleen op deze manier kon UWV in een heel korte tijd honderdduizenden aanvragen beoordelen en loonsteun uitbetalen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Misstanden in de uitvoering van overheidsbeleid hebben de afgelopen jaren aanleiding gegeven tot diverse onderzoeken. Uit deze onderzoeken blijkt dat de druk op uitvoeringsorganisaties hoog is. Complexe wet- en regelgeving en een gebrek aan rust en tijd voor uitvoering daarvan, leiden voor burgers tot soms onbegrijpelijke dienstverlening. De Algemene Rekenkamer concludeert in 2019 dat sturing van en toezicht op de uitvoering van overheidsbeleid versterkt moet worden en de rapporten Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, Werk aan Uitvoering, en Tijdelijke Commissie Uitvoering geven duiding aan de oorzaken van problemen in de uitvoering en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. UWV onderschrijft deze uitkomsten en stelt daarbij centraal het in gezamenlijkheid optrekken van politiek, beleid en uitvoering, en de noodzaak van beschikbaarheid van voldoende middelen. Verder vraagt UWV ruimte in regelgeving en voor de professional.

Vertrouwen in Vakmanschap

UWV werkt aan de strategie *Vertrouwen in Vakmanschap*, waarin we onze strategische uitgangspunten voor de periode 2018-2022 hebben geformuleerd. In dit strategiedocument constateert UWV dat een combinatie van steeds hogere eisen vanuit de samenleving en opdrachtgevers, en toenemende complexiteit van wetgeving in de voorgaande periode vooral is vertaald in regels, instructies en controle die de ruimte beperken om te bepalen hoe we onze resultaten behalen. Volgens de huidige strategie richt UWV zich dan ook op het investeren in vakmanschap langs de volgende lijnen:

- **We zijn duidelijk over de kaders en sturen op de bedoeling.** We begrijpen de wet en laten zien welke bijdrage we leveren aan de bedoeling van de wetten die we uitvoeren. Medewerkers, staf en managers vertalen doelstellingen naar resultaten en kwaliteitseisen en maken duidelijke afspraken over de manier waarop zij zich verantwoorden.
- **We kiezen de beste aanpak voor onze klanten.** We kiezen voor de aanpak met de meeste kans op resultaat. We weten wat werkt en we baseren onze aanpak voor iedere klant op wetenschappelijke inzichten die zich in de praktijk hebben bewezen. We ontwikkelen werkwijzen en kwaliteitsstandaarden die het beste werken voor onze klanten. We werken volgens deze methoden en standaarden.
- **We werken goed samen – intern en extern.** Er is maar één UWV. Onze medewerkers kennen onze organisatie en ze kennen de weg die klanten afleggen binnen UWV. We werken samen op basis van openheid en onderling vertrouwen. We zijn duidelijk in onze communicatie richting collega's, burgers en partners. Samen maken we onze dienstverlening en onze procedures begrijpelijk en als het kan, eenvoudiger. Op die manier verloopt het contact met UWV voor burgers en werkgevers zo simpel en soepel mogelijk.

Strategie 2025

De strategie voor 2025 is in wording en de ambitie is groot. UWV heeft bovendien een complexe opdracht en verricht het werk in een multi-dimensionele omgeving, gekenmerkt door continue verandering. Op diverse thema's die zich zowel op de interne organisatie richten als de positie van

UWV in de maatschappij en samenwerking met sociale partners, stelt UWV zichzelf doelen die ten dienste staan van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening aan de burger. Daarbij is een speerpunt dat wij voor mensen die gebruik maken van onze dienstverlening optreden als één UWV. Dit betekent dat het duidelijk is hoe zij in contact komen met UWV en waarvoor ze bij ons terecht kunnen. Eén UWV betekent dat mensen bij één loket terecht kunnen voor samenhangende en consistente dienstverlening.

Die ambitie stelt UWV ook voor mogelijke dilemma's, zoals continuïteit versus vernieuwing, maatwerk versus regelgeving en uniformiteit, fysieke versus digitale dienstverlening. In het vervullen van de ambitie zullen we soms lastige keuzes moeten maken en randvoorwaarden moeten stellen.

UWV Raad van Bestuur:

Voorzitter Raad van Bestuur:

M. (Maarten) Camps

Portefeuille:

- Human Resource Management
- Strategie, Beleid en Kenniscentrum
- Bestuurszaken
- Bestuursbureau Pensioenfonds UWV
- Mobiliteit

Lid Raad van Bestuur:

Mw. N. (Nathalie) van Berkel

Portefeuille:

- Concern ICT
- Facilitair Bedrijf
- Financieel Economische Zaken
- BKWI
- Klant & Service
- Gegevensdiensten

Lid Raad van Bestuur:

Mw. J. (Janet) Helder

Portefeuille:

- Handhaving
- Accountantsdienst

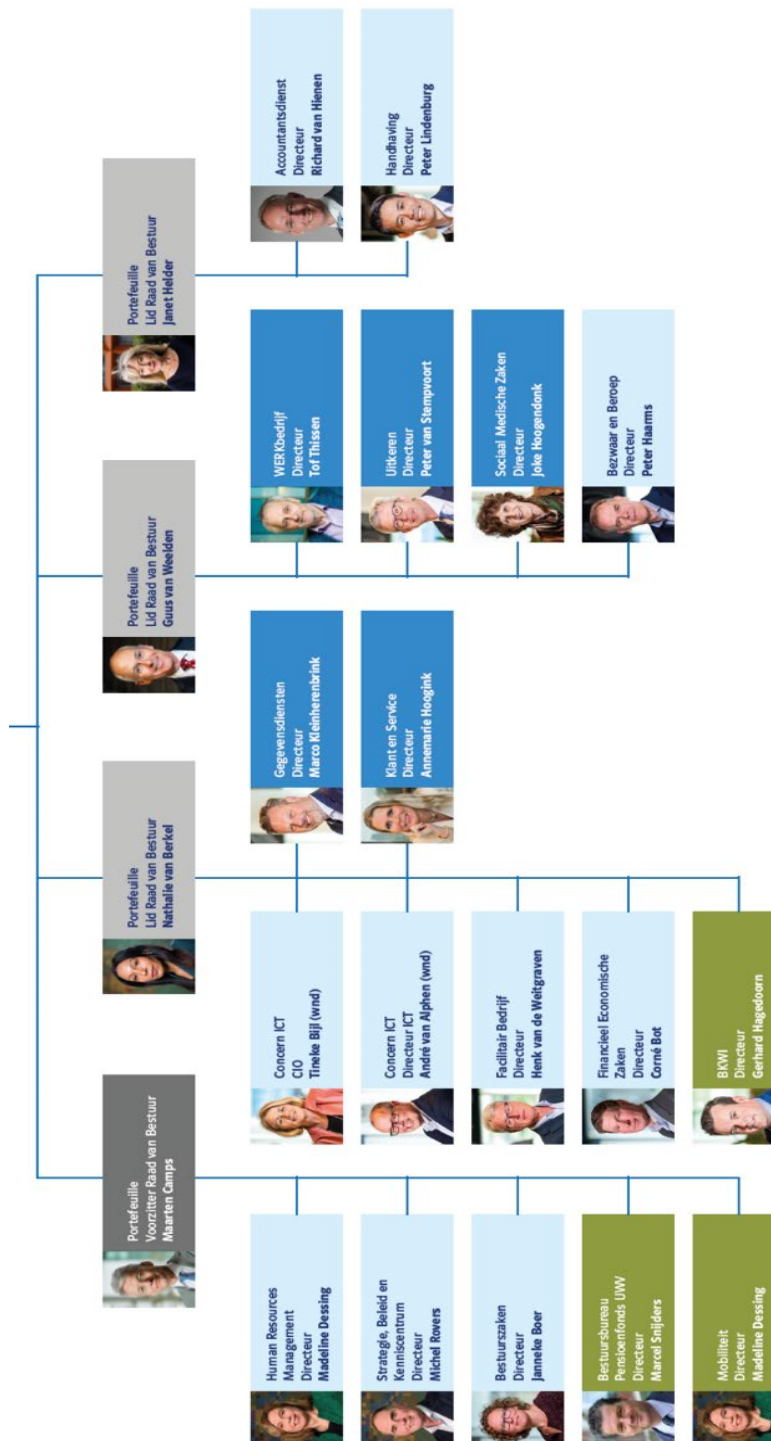

Lid Raad van Bestuur:
G.B.F. (Guus) van Weelden

Portefeuille:

- WERKbedrijf
- Sociaal Medische Zaken
- Uitkeren
- Bezwaar en Beroep

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

1. Wie is de SVB: kerntaken, missie en visie

1.1 SVB als oudste uitvoerder sociale zekerheid in Nederland

Het stelsel van uitkeringen dat we in Nederland kennen is bijna 125 jaar oud. Dat geldt ook voor de Sociale Verzekeringsbank of eigenlijk voor onze voorloper, de Rijksverzekeringsbank, die in 1901 werd opgericht als eerste uitvoeringsorganisatie voor sociale verzekeringen. In de loop der jaren is de SVB als organisatie meegegroeid met de ontwikkeling van de sociale zekerheid. Sociale zekerheid zit dus in het DNA van de organisatie en de mensen van de SVB. Op 1 april 1988 zijn de Raden van Arbeid en de SVB samengevoegd tot één organisatie en inmiddels is de SVB een zelfstandig bestuursorgaan met een publiekrechtelijke organisatievorm.

De SVB is de uitvoerder van volksverzekeringen in Nederland en voert persoonsgebonden financiële regelingen uit voor verschillende opdrachtgevers. Daarnaast is de SVB betrokken bij de voorbereidingen van nieuwe regelingen en adviseert zij opdrachtgevers over de uitvoering. Als oudste uitvoerder van sociale zekerheid in Nederland geldt de SVB als expert en is verantwoordelijk voor de uitvoering van 16 regelingen.

In 2021 zal de SVB ruim 51 miljard euro aan uitkeringen en vergoedingen uitkeren aan ruim 5,7 miljoen mensen.

Ook is de SVB een grote particuliere salarisverwerker: in het PGB-domein (Persoonsgebonden budget) verzorgt de SVB voor ruim 200.000 zorgverleners de belastingaangifte.

1.2 Missie en visie SVB

De uitvoering is de plaats waar burgers en bedrijven de overheid in de praktijk ontmoeten. Het werk van uitvoeringsorganisaties is van grote waarde voor het vertrouwen in de overheid en van essentieel belang voor het functioneren van de overheid. Dit betekent dat de missie van de SVB afgeleid is van de missie en visie van haar beide opdrachtgevers. Voor het vormgeven van de missie en visie is onder andere de Wikivisie gebruikt. Deze wikivisie is een aantal jaar geleden ontstaan als werkvorm om de veranderopgave voor de SVB te realiseren. Deze is tot stand gekomen samen met de medewerkers van de SVB.

1.3 Overheidsorganisatie van het Jaar

De SVB is in 2020 verkozen tot 'Overheidsorganisatie van het jaar'. Voor de jury was het doorslaggevend dat de SVB niet bang is voor 'professionele buikpijn' en problemen niet uit de weg gaat, maar actief opzoekt en aanpakt. Daarnaast roemde de jury de focus op innovatie en continue verbetering van de klantervaring. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in de inzet van nieuwe technologieën om de kwaliteit van onze data verder te verbeteren. De SVB ziet deze prijs als een aanmoediging om door te gaan op de ingeslagen weg. Het afgelopen jaar heeft de SVB deze weg beschreven in de Meerjarenkoers 2021-2025 en de daarvan afgeleide IV-strategie die leidend zijn voor de strategische sturing voor de komende jaren.

1.4 Meerjarenkoers SVB 2021-2025

Goede overheidsdienstverlening is van grote waarde. De uitvoeringsorganisaties zijn immers het gezicht van de overheid. Dit geldt ook voor de SVB. De dienstverlening van de SVB zal moeten blijven aansluiten bij wat burgers nodig hebben. Onze huidige strategie dateert van 2015, waardoor zich nu het natuurlijke moment voordoet om onze strategie te herijken. De nieuwe meerjarenkoers van de SVB geeft antwoord op onze veranderende maatschappelijke context en daaruit voortvloeiende behoeften van burgers. Daarnaast sluit onze strategie aan op de verwachtingen van onze opdrachtgevers en eigenaar. De meerjarenkoers is tot stand gekomen op basis van een interactief en iteratief proces met medewerkers (om de behoeften van burgers in kaart te brengen), de verschillende directies, de Raad van Bestuur (RvB), onze eigenaar en opdrachtgevers.

Het realiseren van de meerjarenkoers van de SVB vraagt om een effectieve en wendbare organisatie, waarbij het uitgangspunt steeds de kerntaken van de SVB zijn. Vanuit dat perspectief zal de SVB blijvend inzetten op vernieuwen vanuit continuïteit, waarbij de burger centraal staat. De SVB zal beheerst voortbouwen op deze kerntaken, zodanig dat ze ook haar rol in de (internationale) keten(s) optimaal kan vervullen. De focus van alle partijen in de keten moet daarbij gericht zijn op dienstverlening, die waarde oplevert voor de burger. De SVB wil vanuit haar kerntaken komen tot vereenvoudiging alsmede een versterkt dienstenaanbod voor de burger en op die manier een toekomstbestendige dienstverlener zijn binnen één overheid. De medewerkers van de SVB identificeren zich met onze maatschappelijke opgave, waarbij het burgerperspectief centraal staat. Hun drijfveren en de goede samenwerking met de ministeries van SZW en VWS alsmede onze ketenpartners maken dat wij erin geloven dat wij onze ambities waar kunnen maken.

2. Kerntaken SVB als vertrekpunt

De missie en visie van de SVB dienen een antwoord te geven op veranderende “klantbehoeften” (zowel burger als eigenaar en opdrachtgever(s)) en zoveel mogelijk te anticiperen op allerlei maatschappelijke ontwikkelingen. Het vertrekpunt daarbij zijn de kerntaken van de SVB. Ten aanzien van deze kerntaken is gekeken naar de oorspronkelijke bestaansredenen van de SVB, de wettelijke positionering, waar de SVB van nature goed in is, de behoeften van burgers en de specifieke behoeften van de eigenaar en de opdrachtgevers. De SVB is sterk in de menselijke maat voor kwetsbare groepen, maar ook in massale en efficiënte uitbetalingsprocessen. Vanuit dit perspectief onderscheidt de SVB vier kerntaken gericht op bestaanszekerheid van burgers:

2.1 Informeren

Als uitvoerder zijn wij het gezicht van de overheid en leveren wij een belangrijke bijdrage aan het vertrouwen in de overheid. Wij zien het daarom als onze plicht om burgers zo goed en begrijpelijk mogelijk te informeren over hun rechten en plichten, die samenhangen met de regelingen die wij uitvoeren.

2.2 Toetsen

Zodra burgers een aanvraag indienen voor een uitkering vanuit één van onze regelingen, dan toetsen wij of de aanvrager verzekerd is voor deze uitkering en er daarmee recht bestaat. Hierbij toetsen we aan wet- en regelgeving, maar hebben we ook oog voor de bedoeling ervan. Dat betekent dat we in onze beoordeling zoveel mogelijk rekening houden met de persoonlijke situatie van de burger.

2.3 Betalen

Na de vaststelling van het recht verricht de SVB de betaling. Als SVB zorgen we ervoor dat burgers op tijd de juiste uitkering of financiële vergoeding ontvangen.

2.4 Handhaven

De SVB levert door een effectieve en zichtbare handhaving een bijdrage aan het in stand houden van het maatschappelijke draagvlak voor het sociaalzekerheidsstelsel. De SVB wil enerzijds zo min

mogelijk drempels opwerpen voor de toegang tot rechten en diensten, maar wil anderzijds goede waarborgen inbouwen tegen misbruik en fraude. Een goede handhaving begint voor de SVB bij een klantvriendelijke en betrouwbare dienstverlening, waarbij de risico's voor fouten en fraude zoveel mogelijk zijn afgedekt binnen het primaire proces. De nadruk ligt op preventie en indien noodzakelijk gaan wij over tot controle.

3. Gevolgen van corona voor de uitvoering

De SVB heeft op verzoek van de ministeries van SZW en VWS extra taken uitgevoerd als gevolg van de coronacrisis. Zo heeft de SVB ervoor gezorgd dat ouders die gebruik maken van de kinderopvang, een compensatie uitbetaald kregen de tijdelijke sluiting ervan. In 2021 volgt wederom een compensatie als gevolg van de tweede sluiting. Ook is de SVB nauw betrokken geweest bij maatregelen die door de overheid zijn opgesteld om zorgcontinuïteit voor budgethouders te waarborgen. De SVB draagt in 2021 zorg voor de uitbetaling van een PGB-zorgbonus in het kader van WMO, Jeugdzorg en Wet op de Langdurige Zorg. De SVB vindt het belangrijk om deze taken uit te voeren en daarmee in deze crisis haar bijdrage te leveren en er voor burgers te zijn. Dat sluit aan bij onze missie dat de SVB sterk is in de menselijke maat voor kwetsbare groepen en zeker als het gaat om bestaanszekerheid.

3.1 Regeling Tegemoetkoming Werknemers CSE

Op 1 maart 2020 is de SVB gestart met een nieuwe taak inzake de Regeling Tegemoetkoming Werknemers met CSE. In het afgelopen jaar is voor 279 personen een recht op tegemoetkoming vastgesteld. Deze regeling is bedoeld voor mensen die ziek zijn geworden omdat ze in aanraking zijn gekomen met oplosmiddelen.

3.2 Repatriëringsregeling

De SVB is erin geslaagd uitvoering te geven aan de repatriëringsregeling voor mensen die vanwege corona vanuit het buitenland naar Nederland zijn geëvacueerd. Dit betrof slechts enkele personen.

3.3 Regeling tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang

In de periode van 16 maart tot en met 7 juni 2020 was de reguliere kinderopvang in Nederland (deels) gesloten. Om te voorkomen dat ouders hun contract met de kinderopvang op zouden zeggen, heeft het kabinet in samenspraak met de kinderopvangsector besloten ouders tegemoet te komen in de eigen bijdrage die zij betalen. Voor de uitbetaling van deze tegemoetkoming is een beroep gedaan op de SVB.

8 juli 2020

Ruim 574.500 ouders ontvingen de tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang ontvangen via de SVB.

Oktober 2020

Ca. 23.700 ouders ontvingen een herziening naar aanleiding van ingediend bezwaar en beroep.

Totaal 2020

591.933 gerechtigden ontvingen totaal 296.339.155 euro

Eind 2020 is besloten om de kinderopvang opnieuw te sluiten in verband met verlenging van de Corona-maatregelen. Ook voor deze periode werden ouders gecompenseerd voor de kinderopvangkosten. In september 2020 is besloten dat er ook een vergoeding komt voor ouders die tijdens de gedwongen sluiting van de kinderopvang de rekening van de kinderopvang hebben doorbetaald en tot dan toe buiten de tegemoetkomingsregeling vielen. Deze regeling is voorzien van een uitvoeringstoets.

3.4 Tijdelijke versoepeling AOW-partnertoeslag

Vanwege de coronacrisis en de daarmee gepaard gaande grote vraag naar zorgpersoneel is in mei 2020 besloten de regels rond de AOW-partnertoeslag tijdelijk te versoepelen. Als een partner door

de coronacrisis tijdelijk (meer) is gaan werken in een cruciaal beroep, kan de toeslag weer herleven wanneer de partner weer stopt met werken. Met deze wijziging is een belemmering weggenomen bij zorgmedewerkers om zich beschikbaar te stellen.

3.5 Maatregelen voor borging zorgcontinuïteit budgethouders

De SVB heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het pakket aan maatregelen dat VWS heeft opgesteld als onderdeel van de maatregelen voor zorg in natura om de zorgcontinuïteit voor budgethouders te waarborgen. Met de maatregelen is maatwerk binnen bestaande processen en budgetten mogelijk gemaakt, zonder dat dit de rechtmatigheid beïnvloedt. Na de eerste coronagolf is per 1 september het merendeel van de coronamaatregelen voor budgethouders en hun zorgverleners gestopt. Deze bleken echter bij de tweede golf opnieuw nodig. Per 1 oktober zijn de maatregelen opnieuw van kracht geworden. Daarnaast zijn twee nieuwe processen ingericht:

- Dit betreft enerzijds de uitvoering van de regeling ter ondersteuning van wooninitiatieven die ernstig onder de coronacrisis lijden en het verzamelen van gegevens over de doorbetaalde niet-geleverde zorg voor Wlz-budgethouders ten behoeve van de zorgkantoren.
- Anderzijds heeft VWS de SVB gevraagd te onderzoeken in hoeverre de SVB een rol kan spelen in de uitvoering van de zorgbonus voor PGB-zorgverleners. Dit zal in 2021 plaatsvinden

4. De SVB proactief betrokken bij de vorming van nieuw beleid

Eén van de elementen van de werkagenda van Werk aan Uitvoering is het versterken van de relatie in de 'driehoek' (opdrachtgever-opdrachtnemer-eigenaar). Met name de betrokkenheid van de uitvoering bij de totstandkoming van beleid vraagt om een intensivering. Door te borgen dat het perspectief van de uitvoering en het burgerperspectief meegenomen wordt bij de uiteindelijke wetgeving, verbetert de kwaliteit van wet- en regelgeving om uiteindelijk ook waar te maken wat met de wetgeving wordt beoogd. Daarnaast zijn signalen uit de uitvoering bij staande wet- en regelgeving van groot belang. Uitvoeringstoetsen aan de voorkant, maar steeds meer ook ná implementatie, en het benutten van de 'feedbackloop' voor verdere verbetering van de uitvoering.

Voor de samenwerking tussen de SVB en haar opdrachtgever(s) betekent dit concreet dat de positie van de SVB bij beleidsvorming stevig verankerd zal moeten worden. Dit geldt zowel voor nieuw, politiek aantrekkelijk beleid als voor beleid dat *going concern* betreft. Dilemma's die zich voordoen, horen op het juiste niveau besproken te worden. De SVB zet daarbij in op een kwaliteitsverbetering van de uitvoeringstoetsen met meer aandacht voor het burgerperspectief en het doenvermogen. Van de opdrachtgever vraagt het een meer responsieve houding tegenover dilemma's in de uitvoering die zich nog onder de radar van politiek en media bevinden.

5. Belang van maatwerk

De SVB wil werken aan bestaanszekerheid en bijdragen aan het vergroten van eigen regie van de burger. We doen dat persoonsgericht, geautomatiseerd digitaal waar het kan en leveren maatwerk waar nodig

Niet alle burgers kunnen we echter via de digitale, geautomatiseerde route van de SVB in één keer goed helpen. Om redenen als bijvoorbeeld een beperkt 'doenvermogen', multi-problematiek of simpelweg een persoonlijke situatie die niet volledig aansluit bij de manier waarop de dienstverlening (in de keten) is ingericht, kan hulp op maat nodig zijn. Het uitgangspunt van de SVB is dat burgers, als de persoonlijke situatie daarom vraagt, bij de SVB altijd een maatwerkbehandeling krijgen. Daarom is één van de doelstellingen in onze meerjarenkoers 2021-2025: "Effectiever door maatwerk".

Een volgende stap om als organisatie nog effectiever te worden in het leveren van maatwerk, is het volledig integreren van "werken volgens de Bedoeling" in het reguliere werk, zowel binnen de SVB als in samenwerking met (keten)partners. De SVB is inmiddels een aansprekend voorbeeld binnen de overheid op het gebied van maatwerk en sluit aan bij de doelen van het overheidsbrede programma Werken aan de Uitvoering (WaU) .

6. Internationale dienstverlening SVB

Van de 5,7 miljoen uitkeringsgerechtigden die de SVB bedient, had begin 2020 15% een zogeheten 'internationale component'. Concreet betekent dit dat bijna 850.000 uitkeringsgerechtigden wel met een Nederlandse of niet-Nederlandse nationaliteit in het buitenland verblijven, ofwel met een niet-Nederlandse nationaliteit in Nederland verblijven.

Het betreft hier vooral de uitkering van de Algemene Ouderdomswet (AOW) en de Algemene Kinderbijslagwet (AKW). Om de benodigde gegevens te verzamelen voor de vaststelling van het recht, heeft de SVB een internationaal netwerk waarin ze samenwerkt met buitenlandse zusterorganisaties. Ook heeft de SVB in verschillende landen eigen Bureaus voor Sociale Zaken (attachéposten). Haar handhavingstaak voert zij in deze landen uit via deze bureaus, in niet-attachélanden doet ze dit door de inzet van Controleteams Buitenland (CTB).

De beoordeling van deze aanvragen is vaak complex en tijdrovend, waardoor deze werkzaamheden verhoudingsgewijs een groot beroep doen op de uitvoering van de SVB: ca. 50% van het werk in de uitvoering gaat zitten in de behandeling van aanvragen met een dergelijke internationale component.

7. Werk aan Uitvoering: kans en noodzaak

Het verbeteren van de dienstverlening aan burgers is een Rijksbrede opgave. Geen van de partijen in het "ecosysteem" kan alleen een toereikend antwoord geven op maatschappelijke ontwikkelingen en bijbehorende behoeften van burgers. Zo kunnen wij als SVB een burger uitstekend bedienen wat betreft één van onze regelingen, terwijl diezelfde burger tegelijkertijd verstrikt kan raken in het totaal aan regelingen binnen het sociale domein. Dit blijkt ook uit de probleemanalyse die is uitgevoerd in het traject Werk aan Uitvoering. Daarom is gestart met een werkagenda voor de uitvoering. Het traject "Werk aan de Uitvoering" heeft als doel mogelijkheden te schetsen om de dienstverlening te versterken alsmede de wendbaarheid en toekomstbestendigheid van vier grote uitvoeringsorganisaties (Belastingdienst, UWV, SVB en DUO) te vergroten. Deze werkagenda en de daarbij behorende handelingsperspectieven gelden eveneens als leidraad voor onze missie en visie.

8. Bredere maatschappelijke opgave

De Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft in haar rapport 'Ongekend Onrecht' heldere conclusies getrokken. Er is pijnlijk duidelijk geworden dat burgers hard geraakt kunnen worden door het handelen van de overheid en vast kunnen komen te zitten in een complex systeem dat juist bedoeld is om burgers te helpen. De onderzoekingscommissie heeft met haar rapport de fundamentele problemen ten aanzien van het functioneren van de overheid van vandaag de dag blootgelegd. Signalen werden structureel genegeerd, te lang stond het bestrijden van fraude centraal, de informatievoorziening was niet op orde en er was sprake van te complexe wetgeving die in de praktijk niet uitvoerbaar bleek te zijn. Daarnaast zijn de problemen rondom de kinderopvangtoeslag te lang over het hoofd gezien en was de overheid niet in staat de problematiek tijdig aan te pakken. Een grote verscheidenheid aan instanties is daarmee te kort geschoten. Dit heeft grote gevolgen gehad voor het vertrouwen van burgers in de overheid.

In reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' heeft het kabinet kenbaar gemaakt dat er structurele veranderingen nodig zijn binnen de (gehele) overheid. Het kabinet ziet in de ernst van de lessen uit dit rapport aanleiding om ook buiten het domein van de toeslagen te kijken wat er beter kan en moet. Op 19 januari 2021 heeft het Kabinet een stevige agenda aangekondigd, met daarin een groot pakket aan maatregelen en ambities. Voor de geloofwaardigheid van de overheid en het versterken van de dienstverlening van alle onderdelen van de overheid is het uitvoering geven aan deze maatregelen cruciaal.

De SVB heeft kennisgenomen van het rapport 'Ongekend Onrecht', en heeft op verschillende manieren binnen verschillende organisatieonderdelen stil gestaan bij de uitkomsten van dit

rapport. Bij een grote uitvoeringsorganisatie zoals de SVB past een houding van kritisch reflecteren en leren van de fouten die binnen het publieke domein worden gemaakt. Een deel van de in het rapport naar voren gebrachte problematiek speelt breder binnen de uitvoering en komt ook terug in andere belangrijke rapporten zoals die van de Tijdelijke commissie uitvoering en de probleemanalyse van het Traject Werk aan de Uitvoering. Het terugbrengen van de menselijke maat, het bevorderen van de informatievoorziening, de gelijkwaardige positie van uitvoeringsorganisaties in de driehoek en het verbeteren van de uitvoerbaarheid van wetgeving zijn de opgaven die opgepakt moeten worden om fouten in de toekomst te voorkomen.

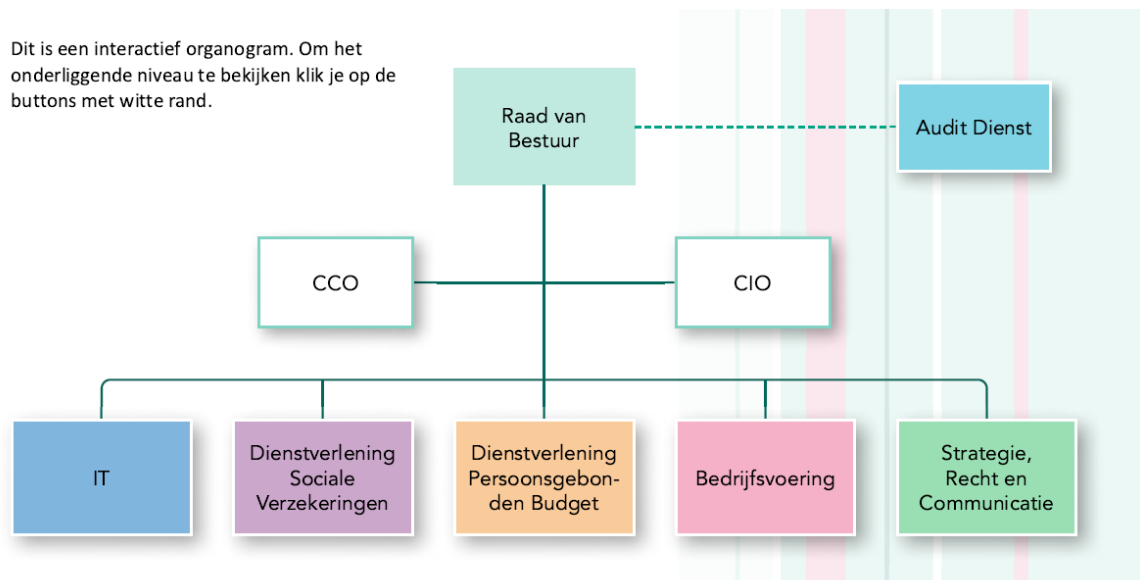
De SVB ziet het als haar taak om de komende jaren bij te dragen aan het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en meer te werken als één overheid. Sociale zekerheid voor burgers is niet vanzelfsprekend, en de overheid dient dit in maatschappelijk belang op een gedegen manier te organiseren. Het kabinet heeft in haar reactie POK een grote ambitie voor uitvoeringsorganisaties neergezet. De SVB zal de komende jaren invulling geven aan deze ambities in het belang van onze 5,5 miljoen klanten. De reikwijdte en de omvang van de door het kabinet geformuleerde maatregelen maken dit een grote uitdaging en vragen om een investering in de uitvoering en een gelijkwaardige samenwerking in de driehoek.

9. Inrichting organisatie

Onze organisatie is flexibel, zodat we snel in kunnen spelen op nieuwe taken en ontwikkelingen in de samenleving. Dat doen we met bijna 4.000 deskundige collega's, verdeeld over tien locaties. Waar mogelijk passen we nieuwe uitvoeringstaken in de bestaande organisatie in. Maar als dat nodig is, passen we de organisatie aan om optimale dienstverlening te kunnen leveren.

Organogram topstructuur

De topstructuur van de SVB bestaat uit een driehoofdig Raad van Bestuur, twee strategische adviseurs de Chief Information Officer en de Chief Change Officer en zes directies vertegenwoordigd door directeuren.

Raad van Bestuur SVB

Simon Sibma (1960) is **voorzitter van de Raad van Bestuur** van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). 'Mensen kunnen erop vertrouwen dat de SVB zorgt dat zij krijgen waar ze recht op hebben. Of het nu gaat om AOW, kinderbijslag, de uitkering van het Persoonsgebonden budget of één van de andere regelingen die wij verzorgen. Ik zet me graag in om dit zo eenvoudig mogelijk te maken. Voor burgers en voor onze eigen medewerkers.'

Voordat Simon bij de SVB aan de slag ging, was hij algemeen directeur bij het CJIB (Centraal Justitieel Incassobureau). Daarvoor werkte hij bij de Belastingdienst.

Diana Starmans (1970) is **lid Raad van Bestuur**. 'Het bieden van inkomenszekerheid is een belangrijke maatschappelijke taak. De SVB zorgt hiervoor met betrouwbare dienstverlening aan 5,5 miljoen klanten. Hierbij kijken we nadrukkelijk ook naar de bedoeling van de wet.'

Voordat Diana aantrad bij de SVB was zij interim-gemeentesecretaris bij de gemeente Groningen en directeur Bestuursadvisering en Strategie/loco-gemeentesecretaris bij de gemeente Amsterdam.

Coen van de Louw (1963) is sinds 2015 **lid van de Raad van Bestuur** van de SVB. 'Een klantgerichte en efficiënte uitvoeringsorganisatie waar mensen graag werken. Als ik daar aan kan bijdragen ben ik een gelukkig mens.'

Hiervoor werkte hij als directeur bij het Inspectoraat Generaal van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Coen van de Louw is van huis uit econoom. Eerder bekleedde hij diverse functies bij onder meer het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst en de Gemeente Amsterdam.